

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE
SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUN-
GARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE
THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND
MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXIV. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1936 APRILIS 30.

NO. 18. SZÁM.

HOLT LELEPLEZTE BITTNER

VISSZAMENTEK A MAHONEY BANYÁSZOK

Minthogy a hatezeröt száz bányászt sok más munkás követte a sztrájkba, a bányászok lemondtak a további küzdelemről és a vitát rábízták a kerületi tisztikarra

Megirtuk a múlt héten, hogy Pottsville mellett a Mahoney bányából hatezeröt száz ember jött ki sztrájkba, mert a társaság nem fizette meg azt a bért, amit a szerződés biztosított. A bányászok nem kaptak meg a bányászok.

A bányászok igazsága annyira vitán felül áll, hogy a Shenandoah minden szervezett munkása hajlandó volt velük és értük a munkát abba hagyni s a múlt hét elején már közel tízezer ember volt tétlenül.

A Mahoney bányászok nem akarták, hogy miattuk annyi ember kenyér nélkül legyen és megszavazták, hogy a vita el-

intézését rábízzák a kerületi tisztviselőkre.

A drájer-loadereknek a társaság 99 centtel kevesebbet fizet rendszeresen, mint a mennyi ki van köve a szerződésben és minden más munkán igekeznek arányosan lecsipni a bányász béréből.

A St. Nicholas breaker bányászai nem akartak visszamenni a munkába, mert szerintük az ilyen huza-vona mellett a bányászok soha nem kapnak igazságot.

Valószínű azonban, hogy ha a panaszos munkások visszamennek, akkor a rokonszenvi sztrájkolók sem maradnak kint a munkából.

PROGRESSIVEK KÜZDELME

A Grant bánya ügyénél elvlik, hogy kaphatnak-e igazságot a Progressive bányászok

Az NRA alatt és az NRA óta az az általános vélemény alakult ki a széniparban, hogy a progresszív bányászok sehol nem kaphatnak igazságot. Hiszen az NRA alatt egyszer Richberg maga megmondta, hogy igazságuk van a progresszívoknak, de a bányászok magasabb érdekei azt kívánják, hogy ellenük döntsenek.

Most egy olyan kézen fekvő komisszást akarnak velük elkövetni, mire még nem volt példa ebben az országban és ami végleg eldönti, hogy létezik-e itt jog és igazság a UMWA ellen a progresszívok javára.

A Pekin, Ill. mellett lévő Grant bánya gazdát cserélt március 31-én. A régi gazdának a progresszívokkal volt szerződésük s a bányászok valamennyien abba a szerve-

zetbe tartoznak.

Az új gazda a UWMA tisztviselőivel csinált szerződést mielőtt a bányát átvette és most azt követelik, hogy a bányászok csatlakozzanak a UMWA-hoz, ha meg akarnak maradni a munkában.

Nyilvánvaló, hogy itt a UMWA tisztviselői olyan bányászok bőrére kötötték szerződést, akik közül egyetlen egy sem tagja a szervezetnek, akiknek tehát nem szólnak a UMWA vezetői.

A törvény világosan előírja, hogy a munkások szabadon választják meg (a többség) hogy milyen szervezethez akarnak tartozni, itt tehát csak úgy lehet a progresszívok ellen dönteni, ha a kormány és minden hatóság el van szánva, hogy Lewis ellen igazságot senki nem kaphat.

VIZSGÁLATOT KÖVETEL A BOOTLEGGER UNIO

Az "Independent Anthracite Miners Association" a bootlegger bányászok híres uniója vizsgálatot követel az audenriedi lövöldözések ügyében, a hol két bootleg bányászt a társaság magán-rendőrei lelőttek.

Earl Humphreys a szervezet elnöke a kormányzóhoz fordult s beadványában elmondta, hogy a társaságok törvény ellenére felfegyverzett magánrendőröket tartottak a bootleg bányáknál s ebből keletkezett a vérengzés.

A bootleg bányászok azt

kérték a kormányzótól, hogy a vizsgálat levezetésével bizzák meg Joseph Agor újságíró, aki évek óta végzi a bootlegerek közt és a társaságok közt a közvetítés és a békítés nehéz munkáját.

A kormányzó nem titkolta soha, hogy a bootleg-bányászok ellen nem szándékszik eljárni mindaddig, amíg azoknak a meglévő keményszen bányákban azonnali munkát nem ígérnek, mert belátja, hogy enni kell azoknak is, akik "lopott" szenet bányásznak.

ESZÜKBEN SINGS AZ EGYEZSÉG

A keményszen tárgyalásokat a végtelenségig elhúzzák. Csak délutánként találkozik a bizottság egy pár órára. Nem lehet hamar egyezséget remélni

Maholnap országos botrány lesz abból a huza-vonából, amit a keményszenesek New Yorkban rendeznek.

Hónapok óta tartanak a munkabér megállapító gyűlések, de egyik nap nem jutnak közelebb a kérdéshez, mint ahol azt az előző nap ott hagyják.

Látszólag nem is veszik komolyan a tárgyalásokat, mert a legtöbbször csak délutánként jönnek össze egy pár órára és hosszú week-end vakációkat rendeznek.

Ujságírók már nem is zakkaltják a közös bizottság tagjait, mert megértették, hogy egyezségre nemcsak, hogy nincs a közel jövőben kilátás, de azt nem is akarnak az érdekeit felek hamarosan csinálni.

Azt hiszik, hogy a hosszú várakozásban és a folytonos halasztásban kifáradó bányászok elfognak akármilyen szerződést ellenkezés nélkül fogadni, ahogy kénytelenek voltak azt a puhaszenbányászok megtenni és közös megegyezéssel van arra nézve, hogy a táncszokásokat még jó hosszú ideig eltörljék.

A formáság kedvéért néha összejönnek szivarozni egy pár órára, ahol szajkó módjára megismétli mindkét fél képviselője, akik azelőtt mit mondtak.

S mert a szerződésnek vissza ható ereje nem lesz, a társaságok óriási összeget fognak minden egyes nap halasztásával keresni.

VÉGET ÉRT SZTRÁJK

A Drifton bánya néhány száz munkása egy pár napig sztrájkolt, mert a társaság oda helyezett negyven embert a Jeddo bányából s a driftoniak azt mondták, hogy ott is éppen elég embernek nincsen munkája.

Néhány napi sztrájk után az ügyet békésen elintézték és a 40 ember közül 24 maradt ott. A bánya április hó 30-ával új tulajdonosok kezébe került, akiknél új egyezséget fognak kötni a bányászok.

A lövöldözést a Lehigh Valley "szén és vas-rendőrei" rendezték, akik körülbelül tizenötön vonultak hirtelen a bányászok ellen és összesen mintegy száz lövést adtak le. Alig több könnyebb sérülés is volt, de a sérültek nem mentek panasza.

HARTNEADY TUDJA A VILÁG LEGGAZDAGABB BANYATÁRSASÁGAI ÓRIÁSI ÖSSZEGET PANA-MÁZNÁK KI A KÖZPÉNZEK-BŐL. - És ebben őket Hartneady volt kerületi basa segíti

Most már biztos, hogy az árvízrel előtört pittstoni bányák kiürítésére Pennsylvania állam adófizetőit fogják meg-szarcolni, mert a törvényhozók megígérték a kormányzónak, hogy erre a célra hétszáz ezer dollárt meg fognak szavazni.

Megirtuk, hogy a multi-milioniós bányatársaságok először a szövetségi kincstárt akarták megválni és azt követelték, hogy az éhezők számára létesített szükségmunka alából adjanak nekik pénzt pumpákra.

Miközben elutasították őket, azzal fenyegették meg a kormányzót, hogy hétezer munkája vesztett bányász nem fog többé dolgozni, ha valahonnan közpénzeket nem kapnak, ki fogják hát a költségeket utalni az állam kasszából.

Érdekes, hogy Hartneady bányaminiszter, aki nemrég még kerületi basa volt a UMWA-nál, szintén követelte a közpénzek kiutalását és olyan jelentést adott be a kormányzónak, hogy a bányatársaságoknak nincs pénzük a szükséges pumpákra.

Elég gyalázat, hogy a világ leggazdagabb bányatársaságai a közpénzekhez nyulhatnak, de ennél sokkal nagyobb gyalázat, hogy ebben segítségükre van a volt bányászvezér, aki olyan pontosan van informálva, hogy mennyi pénzük lehet a bányabárók-nak, s hogy erre nem telik a gazdag társaságok pénzéből.

MEGHALT MARGÓCZI IMRE

Margóczi Imre negyven éves magyar tesvér meghalt, leütötte a lundalei bányában a lejáró kő.

Margóczi Imre nevét ismerik mindenfelé a magyar bányászok s külön nem kell őt a halála után bemutatnunk.

Valamikor ártatlanul gyl-kossággal vádolták és akkor a magyar bányászok segítőkészségét a Magyar Bányászlap nyújtotta utána, hogy a villanyos szék árnyékából elhúzzuk. Margóczyt felmentették és azóta tapasztalta e sorok írója és a magyar bányászok, hogy nem volt érdemtelen soha egy percig sem a bizalomra.

A köz érdekében mindig hajlandó volt áldozni és dolgozni, ha bajban volt valaki és a bányászok segítségét kértük, mindig az elsőként volt Margóczy és e lap szerkesztője úgy érzi, hogy egyik legjobb barátját veszítette a szerencsétlenül járt testvérben.

SZÉNBANYÁSZOK VOLTAK

A canadai híres embermentéshez szénbányászokat kellett hívni

Mikor az egész világ lélegzetfojtva figyelte, hogy sikerül-e a canadai bányaművelés áldozatait élvé kihozni, sokan nem sejtették, hogy milyen érdekes mellékkörülménye volt a mentési munkáknak.

A beomlott aranybánya tulajdonosait természetesen ércbányászok akarták felhozni, akik azonnal és nagy eréllyel neki láttak a mentési munkáknak.

Mikor azonban a tartomány bánya-minisztere megérkezett, hogy a mentési munkálatokat vezesse, csakhamar megállapította, hogy a szenesek sokkal jobban értenek ilyen munkához.

Távíratilag és részben repülőgépeken hívták oda a legismertebb szénbányászok mentőteamjét és azokra bízták hogy az eltemetett embereket élve kihozzák.

Az ércbányászoknak eleinte nem nagyon tetszett az a döntés, de hogy a munkát szemlélték, és hogy mindenki más-sal együtt a segítségi ház és vágy őket is elfogta, ők maguk is lelkesen segítettek a SZÉNBANYÁSZOKNAK, hogy a beomlott aranybánya áldozatait élve napvilágra hozzák.

ELMARADT MUNKABÉREK

A Chauncey bányánál nem kapták meg a munkabért a bányászok

Az első kerületben lévő híres Chauncey bánya munkásaival tudatták a múlt héten, hogy a társaság képtelen őket kifizetni s hogy ígéretet sem tudnak tenni arra nézve, hogy a közeljövőben mikor fizetnek.

Minthogy a Lee Co. tavaly jó üzleteket csinált, a bányászok egyáltalán nem értik meg hogy miért nem tud a társaság fizetni, s természetesen tartják, hogy ennek külső oka van.

Bizonyos, hogy a bánya bevételeit más célokra használták s a bányászok erőlyes vizsgálatot követelnek a dologban.

Elég baj az, mikor a szénbányák szerencsétlenül elhagyottak s a bányászok erőlyes vizsgálatot követelnek a dologban. Elég baj az, mikor a szénbányák szerencsétlenül elhagyottak s a bányászok erőlyes vizsgálatot követelnek a dologban. Elég baj az, mikor a szénbányák szerencsétlenül elhagyottak s a bányászok erőlyes vizsgálatot követelnek a dologban.

Rush Holt szenátor leleplezte a 17-ik kerület elnökét a szenátusban. - Azt állította róla, hogy West Virginia törvényhozásában ő gátolta meg a skripszekkel való fizetés eltörlését. - Azért is élesen kikelt, mert a bányászok elvannak nyomva a szervezetben

Végre nem vagyunk magunkban, akik azt hisszük, hogy a bányászoktól a saját szervezetüket elrabolták a vezérek s náluknál hangosabban is hirdetik, hogy korrupció van a UMWA-ban.

A múlt héten Rush Holt, West Virginia fiatal szenátora a U. S. szenátusban beszélt ezekről a dolgokról, ahol leleplezte Van Bittner, a 17-ik kerület képviselő kinevezett elnökét.

Holt előadta, hogy Van Bittner nemcsak uralja West Virginia államot, ahol a bányászok hátán felmászott a politikai bőszkodás trónusára, hanem korrupciót vezet az uralmát.

Bebizonyította, hogy West Virginia törvényhozása véget vetett volna a skripszekkel való fizetésnek, de a bányatársaságok kérésére Bittner bele-szólott a dologba és az ő befolyása fojtotta meg ezt a javaslatot.

De fájóbb dolgokat is mondott még. Elmondta azt, amit mi unos-untalan hangoztatunk, ami ellen mi három éve tiltakozunk, hogy a 17-ik kerületben (csakugy, mint a UMWA legtöbb kerületében) a bányászok meg vannak fosztva minden joguktól. Hogy a saját tisztviselőiket nem választhatják, hogy a saját szerződésükbe nincs beleszólásuk, hogy cárság van a Bittner kerületében, a cárság pedig mindig korrupciót hoz magával.

A fiatal szenátor leleplezése azért keltette feltűnést, mert köztudomású, hogy megválasztását Bittnernek köszönheti, akiről azonban a szenátor akkor azt hitte, hogy a bányászok javát akarja, s akiről csak később látta meg, hogy nem vezére, hanem ura és hajcsárja a bányásznak.

A Holt-Bittner marakodásnak még nagyon érdekes következményei lesznek.

HAT NAPOS SHIFTÁN A FRICK BANYÁK

Egyelőre az üzemben lévő Frick bányákat hat napos shiftára helyezték. - Egy-egy ember öt napot fog dolgozni, tehát több embert vesznek fel

A Frick bányák ezer embert vettek fel a múlt héten, mert az üzemben lévő bányáikat hat napos shiftákra helyezték, úgy hogy minden ember lehetőleg csak öt napot fog ezután is dolgozni.

Arról is gondoskodtak, hogy néhány lezárt Frick bányát ki-tisztítsanak és üzembe helyezzenek és a tisztogatást a Phillips, Crossland és Bridgeport bányákban már megkezd-ték.

Ezeknek a bányáknak némelyike már öt-hat éve nem volt üzemben és ezek a készüldések azt mutatják, hogy a Frick társaság jó nyárra és még jobb észre számít.

Természetesen nem tudja senki, hogy mennyiben fogják

ezeket a jó viszonyokat megérezni az acéltruszt déli bányái, a United States Coal and Coke Co., amelynek Gary, W. Va. és Lynch, Ky., hatalmas telepei nem dolgoznak hat napot, de azt hiszik, hogy ezekben a bányákban is több munkára van kilátás.

A U. S. Steel erős üzemre készül nemcsak a nyáron, de különösen az észre és minden remény meg van rá, hogy a munka állandóbb lesz a hatalmas acélvállalat összes szénbányáiban.

A hat napos shiftákat a Colonial 1-3-4 valamint a Filbert (Pa.) Footedale, Buffington, Palmer, Maxwell, Ronco és Gates bányákban kezdik meg a napokban.

A GUFFEY BILL ELLEN

A múlt héten Colorado bányabárai vettek ki tiltó parancsot a Guffey bill ellen, mert azt remélik, hogy azt a Supreme Court alkotmányellenesnek fogja találni.

UJ BREAKER

Schuylkill Countyban a holding kompániák egy nagyobb darab szenterületet hasítottak ki, amit bérbe adtak a Lorberrry Coal Co.-nak, egy jelenleg West Virginában puba szent bányászó társaságnak.

A társaság állítólag egy új breakert fog építeni Tremont Townshipben.

A BOMBÁZÁS BÜNÖSEIT NEM ISMERIK MÉG

A nagypénteki bombamerénylet bűnösait ma sem ismeri a rendőrség és bár tucat-számra dolgoznak az ügyön a detektívek, a megoldást nem találják.

A legegyszerűbb és a legkényelmesebb természetesen a bombamerényletet annak az öngyilkos bányásznak a rovására írni, aki a Maloney halála napján önmagát felrobbantotta, de erre sem birnak semmiféle bizonyítékkal. Közben a letartéztatások még folynak és az a jelszó, hogy most kell mindenkit elzárni, akire a munkásmozgalmakból kifolyólag neheztel a rendőrség.

Kakas Márton
ötleteit, gondolatait, tréfáit és a mindennapos életre vonatkozó megjegyzéseit, amelyek hosszú idő óta forognak közkézen az amerikai magyarság körében, ebben a rovatba foglalja össze hétről-hétre íródeákja:

GONDOS SÁNDOR

kivel a világon, hanem vannak nálam különbe.

De mindennekeftett az bánt engem legjobban, hogy az amerikai magyar ujságosok, akikkel egy mesterségbe való lennék, akikkel egy kenyeret eszem, már évek óta egyebet se csinálnak, csak afelett tőprengenek, hogy láthának bele ennek a dolognak a mélyébe?

Eszembe jutott erről az a história, ami Borsodban történt vagy ötven év előtt és a melyet egyszerű szavakba foglalva ekként mesélhetek el:

Az egyik dugdugós falusi zsidó embernek egyetlen fia volt, akit kissé lassu észjárásal ruházott fel a természet. Háromszor mondottak neki valamit, de bizony negyedszerre is csak nehezen értette meg, hogy mit akarnak tőle. Mikor az iskolába adták, arról panaszkodott apjának, hogy a tanító mindig kötekedik vele. El is ment azután egyszer a gazdag zsidó az iskolába és megkérdezte a tanítót:

— Miért kötekedik mindig a fiammal?

Azt mondta reá a gyerekek okos nevelője:

— Várjon csak, uram, amíg megkérdem a fiát. Mond csak, Jakabka, mennyi hatszor hat?

A nehézfejú gyerek erre oda-szólt az apjának:

— Látod? Már megint kezd.

Tizenkét esztendei tanítás után annyira jutott a fiu, hogy valami pályára akarták nevelni és mivel az apa nagyon valóságos ember volt, elhatározta, hogy papot csinál belőle. El is vitte nyomban a híres miskolci rabbihoz, akit szépen megkért:

— Azt szeretném, hogy az én fiam is pap legyen. Vállald el a tanítását, bölcs rabbi.

A híres rabbi azonban már hallott a fiu felől és ezért óvatossan mondotta:

— Mielőtt elvállalnám a fiu tanítását, előbb küld ki a legmesszebb eső tanyádra három esztendőre. Adok neki egy nagyon szép Bibliát, tanulja azt zavartalan nyugalomban három esztendeig és akkor majd meglátjuk, hogy mit lehet belőle csinálni.

Adott is a fiunak egy gyönyörű Bibliát, ami nemcsak szóval mondotta el a dolgokat, hanem szebbnél-szebb képekkel is úgy, hogy gyönyörűség volt azt olvasni, szemlélni.

Apránként elmúlt a három esztendő és a gazdag zsidó újra beállított a híres rabbihoz Miskolc városában és illő köszöntés után hivatgatni kezdte:

— Eltelt a három esztendő, rabbi. Gyere most ki a tanyára és vizsgálj meg, hogy mire jutott ennyi idő alatt a fiam?

Mikor a tanyára érkeztek, nagy meleg volt, ott ült a fiu egy gyönyörű hársfa árnyékában. Annyi esze volt, hogy árnyékba telepedjék. Ólében pedig ott volt a drága Biblia, ki nyitva az első oldalon, ahol a cimlappal szemben egy gyönyörű kép volt látható: Mózes, a zsidók nagy prófétája, amint Horeb hegyének oldalán a juhokat legeltette. Pásztor ruha volt Mózesnek a kép szerint: nehéz birkabőrös bunda, szőrös süveg, hosszú, kampós pásztorbot és persze mezitláb járt, mint juhászhoz illik. Mondom: nagyszerű kép volt az. Igazi művész adhatja csak meg annak olyan szépen a módját. A híres rabbi azután meg-

kérdezte a nehézfejú legényt:

— No, fiam, mennyit tanul-tál három év alatt a Bibliából?

Felnézett a fiu és nagy komolysággal felelt:

— Egyelőre még nem tanul-tam belőle semmit, mert nem jutottam tovább ennél az első oldalnál a nagy gondolkodás-ban.

Csóválta fejét a tudós zsidó pap:

— Ejnye, ejnye, fiam, mit tudtál te elmélkedni három hosszú éven át a Biblia első oldala felett?

Rábökött a legény a Mózes képre és megmondta nyílt szóval:

— Én bizony csak afelett elmélkedtem három hosszú esztendőn keresztül, hogy mikor készülhetett a nagy prófétának, Mózesnek képe? *Télen-e vagy nyáron?*

Elbámult ezen a nagyeszű

Lapunk múlt heti számában megírtuk, hogy a Bridgeporti Szövetség konvenciójának a Rákóczi Egylettel való AZONNALI egyesülést kellene keresni.

S miután minden magyar egyület minden tagja kívánja az egységet és miután egyet-pap és szinte hűledezve kérdezte:

— Mi volt ezen gondolkozni való? Mit nem tudtál ebben a képben érteni?

A nehéz észjárású legény azután megmagyarázta:

— Nem tudtam én ezt a képet sehogyse megérteni. Mert ha nyáron készült ez a kép Mózesről, akkor abban a nagy melegben minek járt a mi nagy prófétánk dérc bundában, meg prémes kucsmában, ha pedig télen készült, akkor minek járt mezitláb?

Sorsomnak tollforgató osztályosai is ilyen gondolatok felől elmélkednek hosszú esztendő óta nagy Amerikában és akkor azután csodálkoznak azon, hogy a világ elrohan mellettük és hogy ellenségeik ki-rántják a gyékényt a lábuk alól. Amit pedig végtelenül sajnál a jobb sorsa érdemes emberek érdekében

kakasházi KAKAS MÁRTON.

len együletben sincs egyetlen tag sem, aki az egyesülést akárkinek a rovására kívánja, semmi akadálya nincs az egységnek.

Ha a két egyesület kölcsönösen kimondja, hogy a részletek kidolgozását szakértőkre bizza s azoknak a kölcsönös becslését elfogadják, csupán ezeknek a részletkérdéseknek a kidolgozása szükséges.

Reméljük, hogy a Bridgeporti Szövetség konvenciója nem engedi újra elodázní ezt a kérdést s nem fogja azt ki-zárólag a tisztikarra bízni, mert abban az esetben SOHA nem lesz semmi az egység-ből.

Hogy az egyesülésnek csak előnyei lehetnek, azt felesleges hangoztatni vagy bizonyítani, megérti azt mindenki.

Mint hogy azonban az egy-letek egyesítésének idáig mindig sikerrel álltak az egyéni érdekek az utjába, számol-nunk kell azzal az eshetőség-gel, hogy ezt ezuttal is el fogják esetleg gáncsolni.

Ebben az esetben a Szövet-ség konvenciójának gondoskodni kell róla, hogy az egy-ület önálló létében is fejlődésnek induljon.

Mert akármennyire szeret-

nének mást írni, meg kell állapítanunk, hogy a természetes fejlődés nem indult meg annál az együletnél, a tisztikar minden erőfeszítése dacára.

Vettek fel tagokat a múlt év kísérletei közt, de ezeknek a megszerzése költséges volt s nem is kaptak annyi tagot, amennyit az igyekezet után reméltek.

Pedig a tagok felvételénél az egylet olyan szokatlanul liberális volt, hogy a meglévő tagok egy része bátran tiltakozhatott volna s talán tiltakozni is kellett volna a tul-zott engedékenység ellen.

Az orvosi vizsgálat nemhogy szigorú nem volt, de még az is megtörtént, hogy a vizsgá-ló orvos ajánlata ellen is *kötvényt adtak olyan tagnak, akit a vizsgáló orvos felvételre nem ajánlott.*

Megtörtént az is, hogy az *egyik szervező a kötvényt a már halott új tag özvegyének kézbesítette*, amit tiltanak a törvények. Ismerve az esetet, nem itéljük el tulságosan a központi vezetőséget, amely ez esetben is adott néhány száz dollárt az özvegynek, de meg kell állapítanunk, hogy a rek-lám érdekében tulmentek ez esetben is minden megszokott és törvényes határon.

Ilyen igyekezet, ilyen engedékenység és ilyen módsze-rek mellett sokkal több eredménnyel kellett volna járni az új tagok szerzésének, vagy új kötvények irásának és a konvenciónak alaposan meg kell vizsgálni az okokat amelyek megakadályozták az eredményesebb szervezést.

Az első ok természetesen az egyesület szerkezetében van, amely régen rászorult a nagy-on alapos reformra.

A központi tisztviselők és a testület igazgatósága régen belátta, hogy első sorban a "magyar" szót és jelzót kell az egylet nevéből kihagyni és igazi szerencsétlenség, hogy az utolsó rendkívüli konvenció azt nem volt hajlandó meg-tenni.

Olvasóink emlékezni fognak rá, hogy bár a testület jelenlegi vezetőségével mi nem gondolkozunk egyformán, ebben a kérdésben és a lap né-kik és szándékaiknak a rend-kívüli konvenció előtt a leg-messzebb menő támogatást nyújtotta.

Azóta már a tévedést a mi véleményünk és értesülésünk szerint a tagság többsége is belátta és nem kétséges, hogy a májusi konvenció az egylet nevéből a magyar jelzést, ha magából az egylet lényegéből a magyar jelleges nem is, fogja törölni.

Ne áltassuk azonban ma-gunkat és ne írjuk a szer-vezési és terjeszkedési igye-kezetek kudarcát, vagy silány eredményét ennek az egy-telnek a terhére.

E sorok írója minden szabad idejét a második nemzedékkel tölti, az ő szervezeteikben próbál aktiv szolgálatokat végez-ni és tapasztalatból állítja, hogy a magyar szülők ma-gyar gyerekeinek aránylag csak egy kis részét tartja távol a magyar fémjelzés egy egy-lettől.

Már pedig azt is el kell is-mernünk, hogy a nagy ma-gyar testületek jelenlegi szen-zációs terjeszkedése nyolcvan százelemben még mindig a magyar szülők gyermekei közt történik.

A keserű igazság az, hogy bizonyos okok miatt maguk a magyar szülők idegenkednek — okkal vagy anélkül — ettől az egylettől és ezt érezzük meg azokban a száználmasan gyenge eredményekben, ame-lyeket a második nemzedék körében elérnek.

Később visszatérünk azokra az okokra, amelyek — szerin-tünk — ezt az idegenkedést felidézték, amelyeknek azon-ban nem sok közük van azok-hoz az üzleti reformokhoz, amelyekre ezekben a sorokban rá akartunk mutatni.

Szükségesnek tartjuk, hogy a Bridgeporti Szövetség, csak-ugy mint a többi biztosító egyletek, minden olyan mo-dern kötvényt felkínálhasson ügyfeleinek, amelyekkel az egylet szervezői, vagy ügynö-kei szemben találják magukat az amerikai üzleti életben.

Természetesen nem adhatja ezeket a kötvényeket a bizto-sító társaságoknál olcsóbban, s nem költhet az egylet kollektálásra sem többet, mint amennyit erre a kétszer-kétszö engedelyez, de azon belül tel-jesen modern üzleti alapokra kell a testületet fektetni.

Mikor azonban megállapít-juk, hogy a testület szerkezete súlyos és mélyen járó refor-mokra szorult, meg kell azt is jegyeznünk, hogy az egylet fejlődésének a problémáját megoldani még ezek a refor-mok sem fogják, ha nem vál-tozik az a szellem, amely urrá lett abban az együletben.

Annak a szellemnek, a ve-zetésnek tudható be, hogy amíg a többi magyar egyletek taglétszámban örvedetesen

(Folytatás a 7-ik oldalon)

MAGYAR BANYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

THE ONLY HUNGARIAN MINERS' JOURNAL IN THE UNITED STATES

PUBLISHED WEEKLY
ANDREW FAY FISHER, EDITOR

8502 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEPHONE VINEWOOD 1-8222

DETROIT, MICHIGAN

April 30, 1936

Mr. Paul Boyminer,
Halfcamp, Va.

Dear Son:-

I have your letter, and I am surprised at you. What do you mean by telling me that you cant possibly win a grand prize in the great Verhovay contest?

Halfcamp your mining place may be, yet there are over 400 population in Halfcamp. What keeps you from getting at least every fourth one of them? Dont you know that the Verhovay is open to all white people, young or old, American or immigrant?

And suppose you will only get 50 new members. Suppose you will only get twenty-five? Does that mean that you can not win one of the grand prizes? Not by a long shot my boy. For all that you know, and for all that I know, perhaps only a few members will win a prize for you. Especially because two prizes are reserved expressedly for children of coal miners. Those that fail in the general contest will still have a chance to win one of these two prizes.

Paul, I know you since you were 4 years old, and even then you were a brave little kid. When you have set your heart on something you were perfectly willing to fight for it. Shall I think less of you know? Are you afraid now to fight for something worth working for?

Or are you not interested in this glorious trip to Europe? With fifteen other fine girls and lads to keep company? I can not believe that either.

Paul, as I have stated before, it is just a matter of guts. If you are lazy, or if you are a coward, forget all about the great contest.

But if you are really one of "my boys", buck up and work. Enter the contest at once, secure only one member each day, and you will get there.

Of course you know what the Verhovay is, and you know that you do a favor to any one whome you induce to join us in this great fraternal organization.

Life insurance is a necessity, and no insurance company offers a better policy, with more ample security than our Verhovay. Friendship and fraternity is the salt of life, and when you talk about the Verhovay, you extend the hands of tens of thousands of our members for a friendly handclasp.

What sensible man or woman will refuse you and the other tens of thousands of members when we invite him or her to join us in our great fraternity?

Buck up Paul, enter the contest today, and start working. Europe in all its ancient glory beckons us, and in three months we will be ready to sail.

Hoping that you will be with us, and assuring you that you will have the time of your life, I am, Son

as ever, yours

Martin Miner

A Könnyelmű Csók

(Folytatás).

Az Ágnes megátalkodott akaratenergiájának, ellenséges érzéseinek s harckészségének (ami mindenhol magán viseli a gonoszság látszatát) kifejlesztésében az életviszonyoknak alighanem nagyobb része volt, mint vérbeli ösztöneinek. Ki tudja, hogy azon esetben, ha más kedvezőbb milióbe helyezi vala őt a sors: nem-e simultak volna el idővel érdes, férfias jellemvonásai, nem-e győzedelmeskedtek volna rajtuk a nőiség örökség, lélekemelő törvényei?

... (Megfelelhet rá az, aki végig olvasta ezt a történetet.)

... A szülői házban örökös önvédelemre és küzködésre volt Ágnes kárhoztatva. A szigorú eszü és élelki leány megutálta azt a hazug miliót, amelyben a szónak semmi értékét sem tulajdonítottak: az emberek áltatták egymást, titkolóztak, kétszínűsködtek, — mintha ellenségei lettek volna egymásnak... Az igazsághoz és igazságossághoz nem volt sem atyjának, sem anyjának a legcsekélyebb érkeze sem, holott ő neki szinte fizikai fájdalmat okozott minden idétlenség és szűkeblűség, ami a természeti, kiváltképpen az emberi törvényekkel ellenkezett... Kis leány korában csak tiúrt a dresszura igájában, később magával, de nem is akarta magát fegyelmelni: kifejezést adott annak, ami a lelken feküdt. S ezzel örökös ellenkezésebe keveredett szüleiével. Megróttá azok megalomániáját, amelyet valószínűleg úgy örökölték jogbágytar-tól őseiktől s ami a minden vonalon győzedelmes korszellemmel szemközt csak nevetéssé tette őket, a helyett, hogy (mint ahogy ők hitték) tekintélyüket, emberi méltóságot gya-rapították volna... A cseléd emberszámba se ment a dornámbi kastélyban. Anyja legkisebb indulatrohamban, sőt néha rosszhiszeműleg is megvádolta cselédjeit: hazugsággal, lopással, ami éppen eszébe jutott. Mert idegei meg kívánták ezeket az apró izgalmakat.

Ágnes ilyenkor pártfogásába vette a becsületében könnyelműen megsértett embert s kikelt anyja ellen. De nem félt ő az atyjától sem. Nem egyszer megesezt, hogy nyíltan szemére hányta, — (holott senkinek sem ártott vele, sőt azt se kívánta senkitől, hogy komolyan vegyék), — szemére hányta apró, ártatlan füllen-téseit. Ifjúkori szerepléseivel való dicsekedéséért és nagy-zolásáért pedig ugyszólván mindig egyes esetben lekicsinyelte őt.

Szülei mindezt ellenséget láttak a leányukban, holott az csak istenadta természetének engedett szabad folyást. Láta, tapasztalta, hogy az öregek csupa idegességből mindenkit lenyűgöztek, akit hatáskörükbe vet a sors — ő pedig nem tudta elviselni ezt a patriarkális zsarnokságot: nem akart belefásulni. Erős függetlenségi és szabadságérzések laktak a szívében s azokat, mint isteni eredetű jogait, fölébe helyezte mindennek. Egyszóval, nem asszimilálódott a neki nem tessző környezettel... Ilyenformán hovatovább mind egyénibb és makacsabb lett a jellege. S a gonoszság bélyegét rásütötte a látszat után induló közvélemény.

Nem ok nélkül pedig, mert például a Bálvándy ellen tervezett hajszája már csakugyan magán viselte a megátalkodottságnak és esztelen erőszakosságnak nemcsak a látszatát, de bizonyítékainak a nyomait is. Ágnes valóban gonosz és kegyetlen volt akkor, mikor egy elképzelt, avagy makacs rabulisztikával azzá erőszakolt jogcím alapján üzőbe vett egy férfit, nem gondolván annak érzelmeivel, sőt családja boldogságával sem: csak a maga érdeke vezérelte, vagy talán az se, csak a győzelem vágya; erősebb akart lenni mindenkinél; az eredményért képes lett volna magát az eredményt is megsemmisíteni. Mint a macska, amely agyonhajhássza az egeret s nem eszi meg.

Ez hát egy kegyetlen vonása volt a vén leánynak, de emberi azért. Az önzésből alakult ki, ami a legtípusabb emberfaji tulajdonság... És Ágnesnek különösen nagy oka volt az önzésre. Egymagában állt, senkise szerette, a mindenségből csak annyi volt az övé, mint amennyit abból magának meg tudott hódítani. Mi természetesebb, mint hogy a nehezen szerzett harcért nem akarta másokkal megosztani s mind intenzívebb lett, szinte idélen nagyra nőtt a harckészsége! Miután nem volt senkije és semmije, egy külön kis világot akart magának teremteni, amely fölött ő leendett az ur...

... Akárhogy volt is: tény, hogy Zsuzsa és Bálint tisztelték, sőt megszerették Ágnest... Ösztönből... (Mert biz ő nem becázte őket, nem udvariarskodott velük...) Lehet, hogy az is hozzájárult, a rokonszenvű megerősítéséhez (pedig azt mondják, hogy ritkán csak az ártatlan emberek ösztöne), de biztos, hogy a viszonyok is... Érzéseik főindokainak azonban mégis csak magában Ágnesben kellett rejlenie.

A minthogy csakugyan ő volt az, aki először közeledett a fiatalokhoz. Szinte kereste a Bálint társaságát, hogy eszmét cserélhessen vele s örült neki, hogy a képzett, okos fiatalemberben minden vitatásra talált. És a tudományos vitaközlés terén már egy csöpp önfejlését sem árukt el a vénleány. Sőt mondhatni: türelmes, nőiesen gyöngéd volt a Bálint véleményének meghallgatásában. Ha meggyőzte őt, készséggel, sőt örömmel ismerte el a maga tévedését és az ő igazát. Az ilyes önbélatásnak pedig nagy a lelkeket összeforrasztó és hódító ereje...

A Zsuzsa vonzalmának is meg volt a lélektani oka: az a komolyság, amellyel Ágnes a leánykával beszélt. Annak új volt ez a megbecsülő modor és végtelenül halás volt érte. Az emberek gyönyörködtek benne, élvezték a testi és lelki szépségeit s bár mindenki szerette, úgy bántak vele, mintha nem is lenne öncélú lény, hanem a mások esztétikai élvezeteinek a tárgya. És ime, akadt végre egy nő: egy fölényes eszü, előkelő dáma, aki észre se vette rajta azokat az értékeket, amelyekhez a természet ajándékából jutott, ellenben megbecsülte benne azt, amit még mások nem vettek nála észre: önszerzette műveltsége és jellege kvalitásait...

És ezeken a lélektani okokon kívül a viszonyok is nagyban hozzájárulnak a leányka

rokonszenvének kifejlesztéséhez. Egy az, hogy Zsuzsának, mióta meghalt az anyja, alig volt egy női ismerőse is. Egy boldogság után áhító sejtelmes leányszív pedig alig tud megenni bizalmasság nélkül; holott vannak olyan dolgok, amiket egy fiatal nő atyjának sem mondhat el. Ágnes volt az első nő. akivel Zsuzsa, mióta nyilladozni kezdett a szíve, életében találkozott s akit bizalmára méltónak ítélt.

Azonkívül a férfiak életmódja is egymásra utalta a két nőt. Bálint nem örízhetette folytonosan hugát. Bálvándyt meg váltig hajszoalta a mentora, Muki: kaszinóból klubba cipelte, ugratta, lumpoltatta, egyszóval megismertette vele a pesti életet. — Zsuzsának gyakran magára kellett volna maradnia a szállodában minden gardedám nélkül, ha Ágnes a saját ötletéből és jószántából föl nem ajánlja vala Bálvándyknak a maga társaságát a szép leány számára, még pedig annyi közvetlenséggel, mintha mi sem lett volna természetesebb. Sőt egy pár nap mulva még tovább ment Ágnes: magához vette Zsuzsát hálásra is, azzal az indoklással, hogy a késő éjjeli hazatérő férfiak zavarják őt az alvásban, ő meg ugyis unja magát egyedül...

Bálvándynak esze ágába se jött az Ágnes ajánlkozásán megütköznie, sőt biztos és jó kezekben tudván leányát, örült annak. Még jobban Zsuzsa. Muki csak csudálkozott... Mi lelte az önző teremstét, hogy egy szép fiatal leánnyal így összebarátkozott? Hiszen a szépekre rendesen irigyes a csunyk! Avagy számításból tette, hogy ezzel is közelebb férközzék az atya szívéhez? Már arra is pályázik, nemcsak a birtokára?...

Csudálkozott Muki, de egyébként nem törődött az ügyvel. Nem sokat törte fejét huga problémáján, (egy kis sportnak tekintette immáron az egész furcsa komédiát) — teljesen a maga problémájával volt elfoglalva...

... Zsuzsa az Ágneshez való átköltözése napján (mikor az urak először mentek a kaszinóba), egy szobában halt Ágnessel. Másnap azonban (bár ellenezte a vénlány) atyja külön szobát nyitottatott neki az Ágnes mellett. Azt azonban alig vette Zsuzsa igénybe. Csak éppen hogy meghált benne. Különbön sülvé-főve volt Ágnessel. Még a toalettiét is az ő szobájában végezte: ott fészülködött és (azt nem engedte el neki) fészült az Ágnes haját is. Vágyott idős bárátnője közelségére. Ha az helyet foglalt, melléje telepedett, ha felállott, ő is felugrott:

— Parancsolsz valamit? Szolgálatkész, figyelmes, házias volt vele szemben, akár csak az édesanyja lett volna.

És Ágnes igénybe is vette a szolgálatkészségét, ami igen jól esett a kedves leánynak. Még a keztyűjét is megfoldszta neki... Föltétlen ösztönös és nyugodtság jellemezte a két nő egymáshoz való viszonyát. Szerették egymást, anélkül, hogy csak egy fölösleges szót is pazaroltak volna kölcsönös rokonszenvű kifejezésére.

Mindössze hogy Zsuzsa egyszer fészülés közben megdicsérte az Ágnes haját.

(Folytatjuk)

A nagyság, amely agyon nyom

A modern civilizáció mindent központosít, hogy mindenből tömegtermelést csináljon és annak az áldásai kétségtelenül meg vannak.

Bizonyos, hogy olcsóbb például villanyt állítani elő egy család számára, ha egyszerre százezer családnak készítik a villanyt, mintha mind a százezer külön kis villanytelepet tart üzemben magának.

Könnyebb a nagy városokba tömörült népet vízzel ellátni egy központból, mintha minden ház a saját kutjából me-regetné a vizet naponként.

Mikor azonban ezt az embereket felföldözték, mikor a "kollektív" élet előnyösebb berendezését élvezték, megfledkeztek arról, hogy a fák az égig nem nőhetnek és hogy a nagyság olyan naggyá is fejlődhetik, amely agyon nyom bennünket.

A legkeservebben megtanultuk azt a mostani árviznél.

Mikor egyszerre egy millió ember maradt egy hétig nélkül, világítás nélkül és fűtés nélkül, valószínűleg nagyon sokan vissza sirták azokat az idöket, mikor petróleum lámpa volt minden háznál és kut volt minden udvarban.

És ha Pittsburghot és az egész környékét nem egyetlen nagy villanycsászárság, a Duquesne Light and Power látná el villannyal, hanem lett volna hat-nyolc kisebb társaság, akkor nem tartott volna egy hétig, amíg a szolgálatot vissza tudták szervezni.

Akkor talán az egyik, talán a másik megmaradt volna ép-ségben, akkor sokkal kevesebb embernek kellett volna szenvedni. Olyan embereknek, akik nem estek az árvíz pusztító útjába, de akik mégis napokon át ezer kényelmetlenségnek és veszedelemnek voltak kitéve.

Nemcsak az árvíz mutatta meg, hogy a fák ne próbáljanak az égig nőni.

Mikor a depresszióból kifelé vezető utra indultunk, mikor az iparvállalatok újra elkezdtek keresni, a nehéz iparban már mindenfelé jövedelemmel dolgoztak, mikor a legnagyobb behemót, a U. S. Steel még mindig képtelen volt keresni. Mert olyan nagyra nőtt, hogy agyon nyomódott a saját súlyától.

Dr. Szabó László, Magyarország legkiválóbb újságírója ebből az újságból olvasta, hogy a keményszen mezőkön tizenháromezer bányász területet "foglalt" magának és azon "bootleg" bányászatot folytatnak.

Dr. Szabó nagyon helyesen, rámutatott arra a tragikomikus helyzetre, hogy amíg a százmilliósi gépekkel és tiplikkel felszerelt óriási bányák állítólag a nagy és költséges felszerelések dacára "ráfizetés-sel" dolgoznak, addig a magányosok a saját egyszerű és primitív szerszámaikkal megtudják keresni ezekben a bootleg bányákban a tisztességes napzsámot. Amit a nagy társaságok nem tudnak nekik megadni.

Azok a gigászi vállalatok is tulnóttek a praktikusságon és agyon nyomja őket a saját nagyságuk.

A kisebb közepes városokban a városi szolgálat, a víz, tűzoltó, rendőri, iskola, stb. szolgálat nagyon sokkal olcsóbb, és van olyan jó, mint a legnagyobb városokban. A legtöbb közepes kis városban talán jobb.

Amit azokban a kisebb városokban megadnak száz dollár birtok utáni egy másfél-dollár adóért, azt a nagy vá-

rosok nem tudják, csak két-három-négy dolláros adózással megadni.

Összeroskad hát a nagy város lakossága a város nagyságának a súlyától.

Csudálatos, hogy ebben az állítólag praktikus emberek által lakott országban ezt nem akarják felföldözni és még mindig leborulnak a nagy súlytól, a nagy összegtől, a nagy épülettől.

Szásszor bebizonyították, hogy bizonyos magasságon túl a házakra ráfizetnek, mert a negyvenedik, ötvenedik, hatvanadik emeletre költséges a lakókat felvinni és azokat lehozni.

De azért határt nem tartanak, egyre nagyobb épületeket csinálnak.

A belső értékről megfledkezünk, s csupán a nagyságot hajszoljuk. Városok veteke- nek egymással, hogy melyik csábítson több ipart, több népet a határába, ami ugyan nagyobb nyomortanyákat szül ki, de ami jó üzlet a bankárnak, a department kereskedésnek, meg egy csomó más érdekeltségnek.

Mindaddig, amíg a gyárak a nagy adó miatt nem mennek a városból, amíg a nagy department üzletek össze nem esnek a nagyházbér alatt, a bankok meg nem buknak attól, hogy túl nagyra növe, lehetetlen bennük a megfelelő ellenőrzés.

Az átlagos amerikai — és sok európai — azt hiszi, hogy ennek az országnak a fellendülését 48 állam szabad kereskedelme okozta főképpen. Bizonyára van valami igaz ebben a feltevésben, de ugyanakkor a 48 állam nagysága külön konckokat is rak az ország gazdasági életére.

Ha nem lenne 48 állam közös vámterülete az ország, akkor talán nem termelnének barackot az egész országnak a hatalmas egység legnyugatibb csücskében, hogy az ország másik végén kétszerannyi rá a szállítási költség, mint a barack ára.

És akkor talán lenne gumigyár másfelé is, nem kellené Floridában is, Californiában is, New Yorkban is az akroni freight-et fizetni.

Semmi ok sincs arra, hogy mért ne legyenek például cipőgyárak Texasban, de mert nagy az ország és közös a vámterülete, Bostonból való szállítása után kell a texasi cipő-fogyasztónak a szállítási költséget megfizetni. És ugyanez a helyzet a hussal, amit esetleg Texasban nevelt marhákból vágnak, de ami után Texasban meg kell a Chicagótól való szállítási díjat fizetni.

Van a nagyságnak, a koncentrálnak, a tömegtermelésnek sok áldása, de meg kell végre látnunk, hogy minden-nek van egy egészséges határa és ha azokat a határokat át nem lépnek, akkor az árvíz-sújtotta vidékeken az emberek csak a negyedrésze szenvedte volna át azokat a megpróbáltatásokat, amiket egyhamar elfelejteni nem fog-nak.

Ebben az országban lázas sebességgel kifejlődtek azok a nagy arányok, amelyek ránk fekszenek és lassan agyonnyomnak bennünket.

Komoly emberek ezt látják már és pl. a TVA az első óriási kísérlet arra, hogy az egybecsődült embereket újra szétosszák. De a tömegek ezt az igazságot nem látják még, ahogy az üzlet, az égig növekvő üzlet sem akarja azt, meg a saját kárán sem meglátni.

Az utolsó stáció

A német kormány reform-örületei az utolsó stációhoz jutottak, amin alul már csak a civilizáció és az organizált társadalom teljes pusztulását lehet találni.

Miután a diktatura kénytelen volt a nemzet alantas indulataihoz folyamodni, hogy a hatalmat a kezébe kaphassa, nem tudott a lejtőn megállni.

Részen azért, hogy igazolja minden korábbi bűnét és botlását, részben azért, mert sokan ezekben a "reformokba" bele-örültek, a nemzetet tovább viszik azon a lejtőn, amelyen számukra már nincs megállás.

És teljesen mindegy, hogy Hitlernek milyen nagy lesz a fegyveres hatalma, teljesen mindegy, hogy milyen engedményeket kap az ántántól, ennek a kormánynak a napjai, vagy pedig a német nemzet sorsa el van intézve.

Mikor a szocialisták, a kommunisták és a zsidók üldözését megkezdték, mikor más "el-lenség" hiányában kénytelenek voltak a katolikusokat is üldözni, az ember azt hitette, hogy ha egyszer a hatalmukat konsolidálják, ha tehát a személyes céljaikat elérik, a józanodás meg fog kezdődni.

Azt tapasztaljuk, hogy a morális zűllés tovább tart.

A Münchener Orvosegyesület a következő, a kormány által jóváhagyott, sőt a kormány által sugalmazott határozatot közölte a hivatalos lapjában: "A betegek kezelésében a hűségese kezelés fokát a beteg értéke szabja meg, a származás örökségének a szempontjából. Nem helyes az értéktele-nebb beteget olyan hűségesen kezelni, mint azokat, akik a születés olyan értékét bírik, amely többet jelent az állam számára."

Vagyis az orvosoknak nem egyforma hűséggel kell kezelni minden embert, hanem el kell bírálniuk, hogy a "származási örökség" milyen értéke van meg a betegben.

Ha, mondjuk, a beteg nem származott okos szülőktől, ha mondjuk zsidó vér is van benne, ha netalán kommunista hajlandósága volt az apjának, akkor azt kevesebb hűséggel kell kezelni.

És az orvos maga a bíró, hogy a "származás" milyen öröksége van meg a betegben.

Vagy pedig az a bíró, aki a parancsot adja az orvosnak. És minthogy a német birodalomban a kormány adja mindenkinek a parancsot, fel kell tételeznünk, hogy ezentul "meg hagyjuk halni" azokat, akiket a kormány a hűséges orvosi kezelésre nem tart alkalmasnak vagy értékesnek.

Köztudomásu, hogy ugy az Egyesült Államokban, mint Németországban magtalanitják azokat az egyéneket, akik káros testi vagy szellemi örökségeket hagynának az utódra. (Csak némely itteni államban.)

De amíg itt nálunk a demokratikus rendben megfelelő övintézkedések történnek, hogy ezzel a műtéttel ne bántsanak meg senkit, akinél az eset nem biztos, addig a diktatura által kormányzott Németországban nem így van.

Ott mi sem akadályozza az orvosokat, hogy a diktatura előtt nem kedves elemek mindegyikét magtalanítsák, ha akarják és nincs kétség benne, hogy ez sok esetben meg is történik.

Ezekben az esetekben azonban csupán arról van szó, hogy nem létező emberek, nem létező lények megszületésének állnak az útjába.

Arra nem gondoltak még civilizált országban, hogy kivételt tegyenek a betegek közt és ne ápolják az orvosok valamennyiüket egyforma hűség-gel.

Ne ismerünk ilyen példákat

még a vadak közt sem, s Németország ez a téren az el-sőség.

Olyan mélysége ez a lejtő-nek, amely a fenéktől már nincs messze és amely csak a diktatura teljesen anarchikus urlalmára, tehát az anarchiára és összeomlásra vezethet.

Pillanatnyilag lehetnek sikerei Hitlernek.

Talán a Rajnán a katonái ott fognak maradni.

Talán gyarmatot is ki tud a nemzetének zsarolni.

De a belső életnek ebben a mederben való folytatása feltétlenül a romlásba fogja vagy őt, vagy a nemzetet sodorni és ez a romlás nincs messze.

A PROFITOT NEM EMLITIK

A Hudson Coal Co., az ország egyik leghatalmasabb keményszen bányája most küldte szept jelentését a részvényesek-nek.

A jelentésben elsirják, hogy a társaság a múlt évben "csak" négy millió és háromszáznegy-venezer tonna szenet termelt, nyolc percenttel kevesebbet, mint az előző esztendőben.

A csökent termelésért a pu-haszéren kívül természetesen a bottleg bányákat okolják.

Érdekes, hogy a hosszu és részletes jelentésben, amelyben a társaság nagyobb pénzügyi manipulációit is elmondják, egyetlen szó sincs arról, hogy milyen anyagi eredménnyel, mennyi profittal dolgoztak a múlt évben.

A társaság alaptőkéje tizen-nyolc és háromnegyed millió dollár.

Nincs Párja

AZ
**AMERIKAI MAGYAR
SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG**

álalt kibocsájtott életbiztosítási
kötvényeknek

MERT a díjtétele rendkívül alacsony. Bárki könnyen fizetheti.

MERT a legnagyobb biztonságot nyújtja és az intézmény szilárd anyagi helyzete garántálja.

MERT készpénz- kölcsönt lehet rá felvenni.

MERT nemfizetés esetén kiterjesztett biztosítást vagy lefizetett biztosításra ad jogot.

MERT betegséggyeilyel is összekapcsolható.

Részletért forduljon helyi képviselőkhöz vagy írjon az alanti címre:

**AMERIKAI MAGYAR
SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG**
1412 STATE STREET
BRIDGEPORT, CONN.

AZ ÉN DRÁGA KIS FIAM MOST UGY ESZIK, MINT EGY KIS MALAC

"Olyan vékonyka volt, nem volt étvágya; már nem tudtam, hogy mit csináljak vele."

Anyák azt mondják, hogy a Triner féle Keserű bor az orvosság a sovány, táplálatlan gyermekeknek. A benne levő szerek a legjobbak, amiket az orvosi tudomány az emésztés segítésére feltaltál, étvágytalanság, fejfájás, álmatlanság, gázok szagos száj és borbajok ellen, amelyek a rossz emésztés következményei. Kellemes beszélni, megbízható családi orvosság. Minden patikában kapható.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Co., Chicago

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE. DETROIT, MICHIGAN
Telephone Vinewood 1-8222Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesSubscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

Pontosan megmondják

Mr. Sibley, a U. S. Chamber of Commerce kapitalista egyesületének elnöke kijelentette, hogy a "big business" azonnal négy millió embert állítana munkába, ha nem kellene új adóktól és új rendszabályoktól rettegni az "üzletnek".

Nem három millió kilencszázezer és nem négymillió és két embert, hanem pontosan négy milliót és mert a U. S. Chamber of Commerce nagy kutya az igazi urai az országnak, el kell hinnünk az állítást.

És ha mégis kételkednénk, nyomban megszólal a Gyáriparosok Országos Egyesülete, hogy erre az ígérethez a pecsétet ráüsit.

Az azt mondja, hogy a nagytőke, a legnagyobb tőke nyomban huszezer milliót fektetne újabb üzletbe, ha biztosítékot nyerne, hogy a kormány az üzleteket regulálni nem fogja. Nem kell tehát ezentúl a fejünket törni, hogy miképpen lehetne a prosperitást visszahozni az országra.

Csak egy kötelezvényt kell adnia a kormánynak, amit írjon alá a kongresszus, pecsételjen meg a Supreme Court. És ebben a kötelezvényben csak az legyen, hogy ezentúl MINDEN szabad lesz itt az üzletnek, a tőkének. Mert köztudomás szerint eddig szegények kevés szabadságot élveztek és ma is állandóan rettegnek.

Azt sem magyarázták meg ugyan a gyárosok, hogy mért pont huszezer, mért nem tizenkilencszáz millióról, vagy huszonegyezer millióról beszélnek, de hát a multimilliomosok mindig olyan pontosan tudtak mindent, hogy elhihetjük a szavukat.

Hát lehetséges, hogy vannak amerikai polgárok, akik hajlandók azt az engedményt, ezt a kötelezvényt, a féktelen jogot a nagytőkének, a ragadozó uralkodó osztálynak megadni.

Megadhatjuk nekik azt a jogot, hogy az adót a szegény emberekre hárítsák. Megadhatjuk nekik ismét azokat a jogokat, amiket mérhetetlen szenvedések és áldozatok árán a tőkéktől nagynehezen már elvettek.

De mielőtt ezt megtennék, jó lenne az igen tisztelt tőkéhez, a szemérmetlen, aljas, kapzsi és becstelen tőkéhez egyetlen egy szerény kérdést intézni.

Mindez meg volt nekik 1932-ben a legteljesebb mértékben. Ők uralták, ők kormányozták a maguk szája ize szerint az országot.

És az ő korlátlan uralmuk idején mégis egyszerre tizenkét millió embert freezoltak ki a munkából.

Talán megfélemlenének a nagy urak arra a szerény kérdésre, hogy AKKOR mért nem tették meg azt, amit most ígérnek?

Hogy AKKOR mért nem költötték el a huszezer millió dollárt és mért nem állították a négy millió embert a munkába?

Ha erre a találós kérdésre a feleletet megkapnánk, akkor

talán el tudnánk határozni, hogy eladjuk-e minden polgárjogunkat, nem egy tál lencsért, hanem a proletárkenyerért, így azonban egyszerűen megállapítjuk, hogy a nagytőkések szemtelenül hazudnak.

Mert semmi fogalmuk sincs róla, hogy négy millió, vagy négyezer ember állna-e tényleg a munkába, ha a ragadozókat rászabadítanak kötéfék nélkül a nemzetre; aminthogy azt sem tudják egész pontosan, hogy hány ezer millió dollár új befektetés történne.

Igéretek hallottunk a tőkéktől, amikor Roosevelt a kormányt átvette és mikor a ragadozók a hurkot egy pillanatra a nyakukon érezték.

Akkor nem is volt feltételekhez kötve az ígélet, akkor örök engedelmisséget esküdtek, amit természetesen a gyógyulás első percében a nemzet haragjának az elmúlásával azonnal megszegtek.

Ugy látszik nemcsak a számokból, hanem a szónoklatokból is, hogy újra nagyon merész a nagytőke, mert a korlátlan uralmat van szemük és nervjük követelni a kenyérért cserébe.

Elfelelkeznek róla a pöffeszkedő multi-milliomosok, hogy van más módja is a milliók munkába állításának és a pénzköltésnek.

Oroszország messze van és az orosz példából, a francia forradalom példájából nem akarnak tanulni.

De amilyen gyorsan eltették éppen olyan gyorsan elővehetik nálunk ismét azokat a winchestereket, amelyek 1933 tavaszán Iowában ropogtak és akkor nem a ragadozók osztálya fogja a feltételeket diktálni.

És ha valami, akkor ez a határtalan szemtelenség, ez a kihívó pimaszság az elkeseredést, a forrongást egyszer kiváltja. És akkor a következő nyelveket önmagának köszönheti az az osztály, melynek van hozzá mersze és pofája, hogy a nagy krach után újra a teljes zavartalanságot és a teljes hatalmat követelje magának.

TEPLÁNSZKY KIRÁNDULÁS MAGYARORSZÁGBA

Teplánszky Jenő urat, a Bremen gőzös által rendezett ez idején nyári kirándulás vezetőjét, igen jól ismerik mindazok, akik gyakran keresztezik az Atlanti óceánt. A Bremen június 14-én hagyja el a nyári kirándulás utasaival New Yorkot.

Mint a Közép és Kelet Európába igyekvő utasok vezetője, Teplánszky már nyolcvankétszer tette meg a tengeri utat oda és vissza az Európa gőzessel, a Bremen testvérhajójával és az által, hogy minden egyes útján közeli érintkezésbe került az utasok százaival, páratlan alkalma nyílt az emberi természet és az utasok szükségleteinek tanulmányo-

A KONGRESSZUS MINDKÉT

háza az adójavaslaton rágódik s ha az ember az újságokat olvassa, azt kell hinnie, hogy a kormány halálos ellensége a nemzetnek.

A kiváltságos osztály minden elképzelhető eszközt felhasznál, hogy a legszélesebb körű propagandával népszerűtlenné tegye a javaslatot és a kongresszust olyan módosításokba terorizálja, amelyek a javaslat "fogait" kihúzzák.

Mert a felosztatlan profitot is meg akarják adózni (ami profit), a kormányt most az az vádolják, hogy a takarékoskosságot akarja kiirtani az országból.

S bár mindenki tudja, hogy a bónus váratlan megszavazása nagyobb összegek előteremtését igényli és bár mindenki lármázik, hogy a deficitet nem szabad emelni, az elnökre ráfogják, hogy az adójavaslatnál nem a kincstár bevételeit kívánja szaporítani, hanem gazdasági reformra törekszik.

Annai reform mindenestre van a javaslatban, hogy ezáltal a legnagyobb tőkéseknek akarják megadóztatni, akik a jövedelmi adó fizetése alól nagyrészt kibujtak, de természetesen az új adó főcélja az, hogy az AAA és a bónus kiadásokat fődözzék.

OLYAN HIHETETLEN

nyomást gyakorol a nagytőke, egy a sajtóban, mint a szinfalak mögött a törvényhozókra, hogy a javaslat teljes elerőtlenedésén kell aggodni.

A ház nagyjában meg fogja a Ways and Means Committee által beterjesztett javaslatot szavazni, mert a ház minden tagja új választás előtt áll.

De a szenátorok két harmadának nem kell szembe nézni a választókkal ez évben, ők tehát a nagytőke kívánságára, kérésére és parancsára el tudják a javaslat legfontosabb részeit gáncsolni.

Érdekes, hogy két év óta a nagytőke folyton Anglia helyes pénzügyi politikájáról szaval, ahol az államháztartásnak deficitje nem volt két éve, most azonban hallgatnak róla, hogy az adókat ott is éppen jelentő-

zésára, valamint embertársainak tökéletes megismerésére. Alaposan ismeri a kontinentális Európát és mindazok, akik részt vesznek a kirándulásán, élvezni fogják tanácsainak és vezetésének előnyeit.

Amellett, hogy a tengeri utazás alatt felügyelni fog utasainak szórakozására és minden ügyben szolgálatkész tanácsadójuk lesz, az Európába való megérkezésük segítői fogja őket a vámvizsgálatnál és a podgyász elszállításánál, majd pedig személyesen el fogja kíséni utasait Bremerhavenből Budapestig.

A Bremen, amely a North German Lloyd 51,656 tonnás zászlóhajója, világhírű a gyorsasága, fényes berendezése s egyszerű kiszolgálása révén. Harmadosztályú kabinjai, amelyek leg többje azelőtt a turista osztályhoz tartozott, tágasak és levegősek. A két Social Hall, két étterem, két dohányzó, a külön gyermekszoba, a tornaterem és a széles nyitott fedélzetek mind hozzájárulnak az utasok kényelméhez és ki fogják érdemelni azok megelégedését. A Teplánszky kirándulás részére külön szórakozó programokat állítanak össze és minden este táncokkal egybekötött mozielőadások lesznek a Social Hallban.

A Kongresszus mindkét házának a nagytőke felől való aggodni. A ház nagyjában meg fogja a Ways and Means Committee által beterjesztett javaslatot szavazni, mert a ház minden tagja új választás előtt áll.

De a szenátorok két harmadának nem kell szembe nézni a választókkal ez évben, ők tehát a nagytőke kívánságára, kérésére és parancsára el tudják a javaslat legfontosabb részeit gáncsolni.

leg emelik, még pedig sokkal magasabbra, mint az új javaslat emelné azt minálunk.

Amennyiben a szenátus a javaslatot "fogait" kihúzná, demokráta győzelem esetén az elnök nagyon sokkal radikálisabb javaslatot nyújt be januárban, amit akkor meg is fognak szavazni.

VÁRATLANUL EGY ÉRDEKES

javaslatot nyújtottak be a szenátus elé a kormány tudtával. Fel akarják ajánlani a teljes függetlenséget Puerto Ricónak, ha a szigetország azt 1937-ben népszavazás megejtésével kívánja s ez esetben öt-hat év alatt a teljes függetlenséget megkapják.

Puerto Ricóban volt mindig egy kis hangos párt, amely a függetlenség mellett izgatta az országot, miközben átlag egy millió dollárt húztak az országos segélyalapból havonta.

Most ezek a politikusok vannak bejelve a legjobban, mert máról-holnapra nem nagyon lehet nekik frontot cserélni, a kis ország pedig függetlenül nem él meg, vagy nagyon szegényesen fog létezni.

Állítólag Puerto Rico lakosságának a túlnyomó többsége államjogot szeretne és a szövetségben akarva maradni, ez azonban erősen komplikált helyzetet teremtene, mert a 49-ik államunk ez esetben spányol lenne, nem pedig angol-szász.

A SUPREME COURT ELŐTT

még mindig a villanytrusztok alkalmatlankodnak és természetesen még mindig a TVA-t támadják. Nem tetszik nekik, hogy a kormány elad a villanyból, nem tetszik nekik, hogy a PWA alpból kölcsön adnak városi villanytelepekre és természetesen szerintük ilyen halálos bünt megtilt az alkotmány.

A múlt héten nagyon szerencsétlenül argumentáltak az ügyvédek, mert azt állították, hogy a TVA (vagyis a szövetség) konkurrenciája a magánvállalatokat tönkre teszi, amit a kormány könnyen megcáfolt.

Egyszerűen bemutatják az alabamai, georgiai és a carolinai villanytrusztok üzleti kimutatásait, amelyek szerint 1935-ben — mikor már a TVA konkurrált velük — hatvan perccel nagyobb profitot csináltak, mint az előző évben és negyven százalékkal több profitot, mint akármikor, mióta léteznek.

Természetesen a legtöbb újság — különösen a nagyobbak — szó szerint megírják, hogy mit mondanak a közszolgálati vállalatok ügyvédei, de elhallgatják, hogy mi a felelet és bizonyítéka a kormánynak.

A LAPKIDÓK ÉS SZERKESZTŐK

konvencióztak a múlt héten és öt napon át a "veszélyben levő" sajtószabadságról beszéltek.

A igazság az, hogy a sajtó szabadsága ebben az országban nincs és az utolsó évtizedekben soha nem is volt veszélyben.

S bár természetesen ez a lap a legszélesebb sajtószabadság fenntartását kívánja, sokkal jobb lenne arról tanácskozni, hogy a sajtó visszaéléseit miképpen lehetne korlátozni, mert a sajtó visszaél a hatalmával naponta.

Közismert tény, hogy a "sárga sajtó" üldözte ki pl. Lindberghet ebből az országból s

nap-nap után látjuk, hogy a sárga sajtó fontos és szennázó bűnügyeket egyszerűen le akar tárgyalni és el akar dönteni a sajtóban.

A lapkiadók és az újságírók voltaképpen nem mondják meg őszintén, hogy mi fáj nekik. Amíg ők a legnagyobb szabadsággal kritizálják az elnököket és a kormányt, nehéz nekik elviselni, hogy a szabad kritika jogával él az elnök és a kormány is.

A VÁLASZTÁSI KAMPÁNY

második nagy beszédét mondta el Roosevelt New Yorkban a múlt héten s félre nem ért-hető hangon mondta meg az országnak, hogy újra választása esetén mit várhat tőle a polgárság.

Kijelentette, hogy nem hisz a nagytőke elméletében, amely az államháztartást minden áron egysúlyozni akarja, ha mindjárt az utolsó kenyérmorzsát kell az éhes ember szájából elvenni.

S rámutatott a nagytőke farizeus János arcára, mikor ráolvasta, hogy a nagy profit mellett nem hajlandó a munkabéreket emelni, aminek be kell következnie, mielőtt igazán javulhatnak a viszonyok ebben az országban.

Azt is bejelentette, hogy igenis, a farmerek vásárló képességét vissza kell állítani, mert akkor nem lesz természetesen, miután a jelenlegi helyzetben a munkásság nem tud megfelelő élelmiszert fogyasztani a tisztességes kereset hiányában. Vagyis akármit csinál a Supreme Court, a farmer bónus mindaddig érvényben marad valamilyen formában, amíg arra szükség lesz.

A DEMOKRATA PÁRT NEM

minden tagja lelkesedik ezért a programért, de a választás előtt az elnökkel szembe szállni nem mernek és nem fognak. Kérdés azonban, hogy lesz-e Rooseveltnek még akkor is kongresszusi többsége, ha megválasztják és ha vele együtt többsége lesz a pártjának.

Az elnök az első négy évben annyi állást tud adni azoknak, akik a kongresszusban támogatják a programját, hogy emiatt kénytelen őt a párt minden tagja árkon-bokron követni.

A második terminus után azonban sokkal kevesebb állás áll rendelkezésére és a párt kongresszusi tagjai felett nem olyan erős a kontrollja.

Mindenestre bizonyos, hogy ezuttal Rooseveltre nem fognak vakon szavazni, mert elég gyakran és elég világosan megmondja, hogy mi a programja. Éppen ez az oka annak, hogy a választási küzdelem példátlanul mocskos és izlelt kaptunk már a piszokból.

A PROGRESSZIV ELNÖKÖKET

mindig el akarta a ragadozó osztálya gáncsolni, de talán Roosevelt az első elnök, akit személyesen féktelenül gyűlölnék a tőkések.

Csak a személyes gyűlölet és bosszu ragadhatja őket arra, hogy a legkülönbözőbb "ligákat" és "egyesületeket" pénzrel bőségesen ellássák, mikor tudják, hogy ezek a kétes alukulatok csak mocskot visznek kampányban.

A Du Pontoknak, a Raskob-oknak, meg a többieknek nem válik dicsőségükre, hogy az elnök, az elnökné, Perkins és Ickes ellen a legaljasabb személyes hajsztát folytatják,

olyan módszerekkel, amilyeneket Al Smith ellen alkalmaztak 1928-ban.

Az elnökről azt suttogtatták, hogy megőrült, az elnöknéről a déli államokban képeket közzöltek, hogy négerek a barátai, Perkinsről azt iratták a Daughters of American Revolution pennsylvániai főcsorostyájával, hogy muszka-zsidó, természetes hát, hogy bolse-viki.

Az a legérdekesebb ebben a mocskos kampányban, hogy az az Al Smith, aki ellen hasonló eszközöket használtak nyolc éve a Du Pontok, most ott van mellettük és az évi ötven-ezer dolláros kegdyijért a Du Pontok mocskokba mártott kezét csókolja.

A REPUBLIKÁNUS PÁRT

"oszlopai" két dolgon aggódnak. Az egyiket nem titkolják és az az, hogy el szeretnék Landont gáncsolni, ami most már nagyon nehéz lesz.

Jobb hiányában és óriási összegek elköltése mellett Landon esélyei egyre emelkednek, de ha őt jelölik, nehéz helyzetben lesz a republikánus párt a kampányban.

Landon olaj-mágnás és köztudomásu, hogy eddigi pályáját az olajosok pénzelték s a demokraták ezt a pályát véka alá rejteni nem fogják.

Nagyon súlyos teherterhelés a kansasi kormányzó ellen, hogy Mr. Hearst a főpátrónusa és barátja, már pedig a Hearst baráti csókját nagyon találóan a "halál csókjának" nevezte egy kiváló újságíró a napokban.

Az sem teszi a keleti államokban népszerűvé Landont, hogy száraz s hogy elnöksége alatt a szárazak új erőhöz kapnának.

MINTHOGY BORAH-T

soha nem veszi be a nagytőke s így a jelölése, a nagytőkék kasszáit a republikánusok előtt bezárná, nem gondol ma senki arra, hogy Idaho öreg szenátorát jelöljék. Éppen így nincs sok chance-je Knox újságírálynak.

Maradna Vandenberg, aki a jelölést állítólag nem nagyon óhajtja, mert azt hiszi, hogy az négy év múlva sokkal többet érne, vagy egy eddig nem

emlegetett "dark horse" és a keleten most arra fogadnak.

A párt oszlopainak be nem vallott gondja Hoover, akit nem tudnak lerázni a párt nyakáról és akinek a konvención való jelenléte maga is szerencsétlenség lesz a párt számára.

Hoover azt már tudja, hogy a jelölésre nem számíthat, de legalább ő szeretné a jelölt személyét megszabni s ő szeretné a párt hivatalos platformját diktálni.

Ha a párt befolyásos tagjainak a szándéka sikerül, akkor a konvención fog igazán és véglegesen Hoover elbukni, mert a konvenció után a párt feje hivatalosan és névlegesen is jelölve lesz.

PENNSYLVANIÁBAN EZEN

a héten esedékesek az előválasztások és most tűnik ki, hogy tanultak-e a polgárok abban az államban.

Pennsylvania munkásságának látnia kellett, ha vak nem volt, hogy a régi republikánus gárda minden tisztességes törvényjavaslatot elgáncsolt.

Hogy minden csalásért és vesztegetésért elítélt törvényhozót a tiszttségében megtartott.

A republikánus szavazóktól függ, hogy ki fogják-e ezeket a régi crookokat cserélni, hogy kívágnak-e mindenkit, aki a törvényhozásban csak a Mellon érdekeltségeket szolgálta.

Ez az újság s különösen ez a rovat soha nem igyekszik egy szavazót arról meggyőzni, hogy a helyét a másik pártban keresse, hanem arról, hogy akármelyik párthoz tartozik, csak progresszív és tisztességes jelöltekre szavazzon.

Pennsylvania republikánus szenátorai — néhány kivétellel — mind halálos ellenségei a munkásnak és megöltek minden javaslatot, amit a kormányzó a munkások érdekében a törvényhozás elé terjesztett.

NEW JERSEY FOGLALTA

le a lapok első oldalát a

(Folytatás a 4-ik oldalról)

TIZ NAPOS AJÁNLAT
10 font érett leveles
dohány, pipa és fészítő ... **\$125**
Fizet, mikor a postán megkapja.
HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-10 Fulton, Ky.

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK
KIFIZETÉSE AZ OHÁZÁBAN JÓTÁLLÁSSAL
PÉNZKÜLDÉMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN
ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG
TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJA A MAGYARSÁGOT
THE HARBOR STATE BANK
Member Federal Deposit Insurance Corp.
ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

THE KANAWHA VALLEY BANK
CHARLESTON, W. VA.
ALAPITVA 1867-BEN
A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA
Ez a hatalmas pénzügyi intézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit
Ereze magát biztonságban a helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja, s: Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.
HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK. BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR
CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HETI SZEMLE

(Folytatás az 5-ik oldalon)

mult héten. A radikális hajlandóságu munkátlankok és nincstelenek a törvényhozás házát megszállták s abban gyűléseket tartottak.

Azért tették ezt, mert a törvényhozás racketeer tagjai hónapokon át marakodtak a közsegélyek ügyén, de a segély céljaira pénzt nem szereztek.

A kormányzó különböző ajánlatokat tett, hogy a szükségesség harminc millió dollárt új adókkal hozhassák be az államkasszába, de a törvényhozók a kötelesség alól gyáván kibujtak.

Minthogy a kormányzónak csak "felkelés" esetén van joga rá, hogy bizonyos kiadásokat engedhessen meg magának, a törvényhozásba telepedett munkátlankok szépen és barátságosan megszavazták, hogy ők fel vannak lázadva.

Félt, hogy ha az állam törvényhozói mindenütt olyan ajások és hitványak lesznek, mint Jerseyben, Pennsylvaniában és még egy néhány államban, az udvariass forradalmi nyilatkozatok helyett valódi lázongások ütnek fel a fejüket ebben a hazában.

NEW YORK ÁLLAM TÖRVÉNYHOZÁSA

nem kevésbé korrupt és ott nem kevesebb lelketlenséggel játszanak politikát a nyomorral.

Lehman kormányzó javaslatának a legnagyobb részét elgáncsolják s az államháztartáshoz szükséges összeget nem akarják megszavazni.

Éppen ezért érdeke minden szegény embernek, hogy a segélyezést ne vegyék ki a szövetséges kormány kezéből, mert az államiok intézkedését a nincstelenek máris erősen megsínylik. Ha teljesen és kizárólag Washington intézné a segély ügyeket, igazságosabb és elégséges segély jutna a nincstelen embernek.

Ugy látszik, hogy a választások előtt még rendkívüli törvényhozás lesz néhány államban, különösen az árvízsjutott területeken.

A fent említett államokon kívül Colorado és New Mexico szerepeltek sokat a lapokban a mult héten. Colorado kormányzója katonákat állított a határra, hogy a munkátlank em berek (cukorrépa munkások) beözönlését állják. New Mexico kormányzója azzal fenyegetőzik, hogy feleletképpen az árut sem fogja Coloradoból a saját államába engedni.

A MUNKA FRONTJÁN

általános megelégedést keltett a mult héten, hogy a frisco kikötő munkások nyolc napos sztrájkját elintézték s áll-

lítólag állandó békét csináltak a rakpartokon.

A Csendes tenger kikötőiben a dock-munkások megismétlődő sztrájkja már majdnem polgárháborúvá fejlődött és nagy áldás lenne, ha egy-két évig a munka-adók és a munkások békében tudnának egymással maradni.

A mult héten ismét több helyen tört ki a PWA munkások sztrájkja és úgy látszik, hogy ezek a sztrájkok állandóan napirenden fognak maradni.

A PWA munkások joggal sztrájkolnak, mert a megszabott nyomoruság munkabérből megélni nem tudnak és mert más eszköz nem áll a rendelkezésükre, hogy segítsenek a sorsukon. Az őszi választások alkalmával nem érdemes nekik a Rooseveltt ellenjelöltjére szavazni, mert hiszen a szövetségi kiadásokat "csökkenti" akarja, vagyis a segélykiadásokat meg akarja szüntetni.

EZ A HÉT DÖNTŐ LESZ

A munkásmozgalmak további sorsára és a mult héten az egymással farkas-szemet néző munkásvezérek kétségbeesett manővereket csináltak hogy két munkás-konvenciót maguk mellé hangoljanak.

A csenevész kis acél-szervezet konvenciója van a héten és annak kell határozni, hogy elfogadják-e John L. Lewis ajánlatát és ajándékát, vagy kitarat Tighe elnök és Green mellett.

Az ipari szervezetek kiépítésére alakult bizottság élén Lewis ötszáz ezer dollárt kínál ajándékba az acélmunkások nyomorék kis szervezetének, ha hajlandó ipari uniót csinálni s a nehéz iparban dolgozó minden munkást felvenni.

Természetesen a kis csoport racketeer tisztviselői ellene vannak az ipari szervezetnek, mert az ő tisztviselői dzsábjuk és fizetésük így biztosabb, míg a szervezkedéssel "csak" a munkás nyerhetne.

A MÁSIK FONTOS

konvenciót az autó-munkások tartják, akik tavaly belenyugodtak, hogy tisztviselőit Green nevezte ki, de akik jelenleg Greennek szabadságharcot üzentek.

Lewisnak a szervezői hónapok óta járnak-kelnek az autó-munkások közt és egyáltalán nem lehetetlen, hogy ennél a szervezetnél Lewis győz.

Mindez nagyon szép lenne és minden értelmes munkás őszintén örülne a Lewis küzdelmeinek, ha közben nem fedlekne meg róla, hogy ő voltaképpen a bányászok vezére és a fizetését ott kapja.

Száztízezer keményszemes dolgozik szerződés nélkül ápri-

lis elseje óta és nincs semmi kilátás arra nézve, hogy hamarosan kapnak új szerződést.

A GAZDASÁGI VISZONYOK

nagyon "tarkák" az utolsó hetekben. A nehéz ipar, a szénipar és általában az ugynevezett alapiparok elég jól dolgoznak s az autó-ipar szintén annyi terméket dob a piacra, mint a legjobb időkben.

Ezzel szemben a kereskedők azt panaszoják, hogy a tavaszi szezon nem vált be, hogy az üzletek forgalma lecsökkent.

A husvét nagyon korán volt, amikor a kedvezőtlen idő következtében tavaszi árut még nem vettek, most pedig a tavaszi áru eladására késő van, mert két-három hét múlva a közönség nyári holmit fog követelni. A tavaszi áruaktár tehát megmarad a boltokban és ezt a könnyű iparban máris erősen megérik.

Nyugtalanítja az is az országot, hogy az utolsó tiz napon át erősen estek a tőzsdén az értékek, bár a legtöbben azt hiszik, hogy nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani a dolognak.

A FARMTERMÉNYEK ÁRA

ugyanazt a tarkaságot és bizonytalanságot mutatja. A délnyugati államokban szárazságtól tartottak s ez a buza és a hus árát emelte, de a hét végére esőket jósoltak s szombaton az árak már leestek. Az északnyugati nagy fensíkon szintén erősen szükség lenne már tavaszi esőre.

A zöldségpiacot még mindig az tartja letörve, hogy a zöldségfogyasztás a gyenge kereseti viszonyok következtében nagyon lecsökkent.

A gyümölcs árakat lenyomja az a tény, hogy a keleti államokban kitünő termést várnak minden gyümölcsből.

AZ ALVILÁG BÜNKRÓNIKÁJA

is színes volt a mult héten. Floridában a Klu-Klux Klan tampai terror-gyerekeinek az ügyét nagy érdeklődéssel tárgyalják és ha a déli államokban lehet igazságot kapni a Klan ellen, akkor a volt tampai rendőröket elcsukják.

New Yorkban az alvilág két kiváló reprezentánsát elfogták és őket óriási összegű bail alá helyezték és a G-menek a mult héten is több kiváló letartóztatással örvendeztették meg az országot.

Az alvilág krónikájához tartozik az illinoisi "gold-digerek" sorsa, akikre nézve kedvezőtlenül ítelt a Supreme Court a mult héten. Abban az államban egy gyermektelen nő két évnél hosszabb ideig alimonty többé nem kaphat.

EURÓPÁBAN KÜLÖNÖS

körülmények közt várták a francia választást, amely azonban nem fog megoldást hozni semmiféle európai kérdésre. Franciaországban nyolc különböző párt van a parlamentben s így meghatározott programja nincs egynek sem.

A külpolitika és Európa azonnali sorsa attól függ, hogy a többségre kerülő és két-három pártból álló koalíció miképpen tud megalkudni egymással, minket azonban ez esetben a francia frank sorsa érdekel közelebből, ami a választás után szintén eldől majd.

Mindenki biztosra veszi, hogy a frank értékét a kormány kénytelen lesz levágni és ebben a tudatban az arany két hét óta állandóan nagy

mennyiségben menekült ki az országból.

A LIGA KÉPTELEN VOLT

megegyezni egy olasz és egy német programon, kényelmesen elnapolták hát a gyűlést május derekára.

Addig Mussolini esetleg az egész Etiópiát felfalja, Hitler pedig a megszállt területeken az erődök építését is megkezdi.

Kétségtelen, hogy a Liga csődöt mondott hosszú időre, mert a világ minden kis államának látnia kellett, hogy akármelyik nagyhatalom számára ezentul is szabad prédát képeznek és a liga őket megvédeni nem tudja és nem fogja.

Az olasz kormány például egyszerűen azt mondta a Nemzetek Ligájának, hogy törődjék a saját dolgával és még csak beleszólast sem engedélyez Mussolini a békekötéshez a Ligának.

ANGLIA BEJELENTETTE,

hogy amennyiben az olasz kormány megfékezésére nem tudnak valamilyen programot találni, kilép esetleg a Ligából, nem valószínű azonban, hogy ezt tényleg megteszik a közel jövőben.

Valószínű azonban, hogy az angol kormány új orientációt fog keresni és ezentul nem a franciákkal, hanem valamilyik kontinentális hatalommal, talán Németországgal fog kooperációt találni.

Franciaország áll az olaszok megfékezésének az útjában, akik Abyssíniában már a Nilus forrásait is elfoglalták, ami életkérdés Egyomtra, vagyis Angliára nézve s aminek a birtoklását nem engedhetik át egyetlen más fehér kormánynak sem.

Rádásul az olaszok Angliát egyszerűen háborúval fenyegetik arra az esetre, ha az angol kormány a Ligától függetlenül a Suez csatornát az olasz hajók elől elzárna.

VALÓSZÍNŰ, HOGY HA

a tropikus eső nem szól a játékbá, Olaszország Abyssíniát pár hét alatt le fogja teljesen gázolni, mert a primitív felszereléssel, bíró nemzet nem képes szembe szállni azzal a "civilizációval," amit repülőgépek bombák és mérges gázok alakjában dobálnak le rájuk.

Ez esetben talán megegyeznek az angol-francia és olasz kormányok a koncban, ahogy azt a hadjárat elején eltervezték, talán Mussolini többet tart meg magának s ez esetben az angol és olasz érdekek örökre szemben állnak majd egymással. Ez esetben a végső leszámolás kimenetele nem kérdéses.

Az angolok kellemetlen helyzetet komplikálja, hogy Egyiptom uralkodója súlyos beteg s a halála esetleg zavargásokat hoz az országra.

NÉMETORSZÁGBAN A NÉP

teljes mértékben kiélvezi, hogy visszanyerte a nemzet cselekvési szabadságát, mert egyéb élvezeti való igazán nem igen van az országban.

A gazdasági viszonyok egyre rosszabbak, de a kormány jóformán naponta nagy hazafias parádékat rendeztet, hogy elvonják a nép figyelmét a saját korgó gyomráról.

Éppen ezért fének tőle Európában, hogy Hitleréknek újabb meg újabb külföldi győzelmeket kell keresni s most például komolyan attól tartanak, hogy a Nazik Ausztriában puccsot csinálnak.

Ennek az ellensúlyozására állítólag az angol kormány Ottó visszahívását ajánlja, ami szintén csak puccs formájában történhetik meg jelenleg.

MAGYARORSZÁGON NAGY

volt az öröm a mult héten, mert ott járt Lengyelország feje, aki a lengyelek barátságáról biztosította a nemzetet.

Ez a barátság minden esetre értékes, de úgy látszik, hogy Magyarországon azt tulbecsülik, mert a lengyel kormány semmi esetre a revíziót követelni nem fogja.

A lengyelek ugyan szeretnének Magyarországgal közös határokat, amik nem jöhetnek létre csak Csehszlovákia rovására, de a revíziótól ők is irtóznak, mert hiszen minden észszerű revízió visszaadná a lengyel korridort Németországnak.

Talán érdekesebb az a tény, hogy Szerbia és Románia nem barátságot keresnek, mert úgy érzik, hogy a Rajna vidék megszállása után a franciák képtelenek nekik teljes

védelmet nyújtani. Ilyen alakulat esetleg hozhatna bizonyos revíziót a magyarok számára.

SPANYOLORSZÁGBAN

egyre balfelé tolódik a kormány és a mult héten elrendelték a földosztást, aminek nem volt más célja, minthogy a már elfoglalt földet törvényesen is odaadják azoknak, akik azt tulajdonosaiktól elvették.

Ezenkívül is sok radikális törvényt és rendeletet hoztak és minden jel azt mutatja, hogy ha nem is Sovjet, de min denesetre radikális szocialista kormánya lesz Spanyolországnak.

Európának ez a fordulat ugyan nem tetszik, de jelenleg igazán nincs módjukban az európai hatalmaknak, hogy beleavatkozzanak Spanyolország dolgába.

A PALESTINIAI SAJNÁLATOS

és véres zavargások nem érték váratlanul a világot, mert természetes volt, hogy a zsidók odatelepítésével a béke ügyét nem szolgálták.

Igaz ugyan, hogy az araboktól minden talpalatnyi földet drága pénzen megvettek, de az is igaz, hogy az arabok által birt területen a külföldről oda özönlő pénzek segítségével az arabokból másodrendű polgárokat csináltak.

A mesterségesen épített zsidó állam csak addig fog létezni, amíg Anglia szuronyai a védelmet ellátják és nagy kérdés, hogy Anglia közvéleménye erre a hálátlan feladatra meddig lesz hajlandó. Különös tekintettel arra, hogy Angliának sok-sok millió mohamedán alattvalója van, akiket tulságosan megbántani nem fognak.

HOGY EL NE FELEJTSE

Okvetlenül írjon még ma, hogy a gyermekét beállítja a nagy Verhovay versenybe, mert az idő mulik és maholnap késő lesz.

MOST MÉG NEM KÉSŐ

és ha még ma jelentkezik, munkához lát, egy tagot szerez napon-ta, akkor a gyermeke valószínűleg elmegy Európába, Magyarországra, mint a Verhovay Segély Egylet vendége.

INTÉZKEDJEN GYORSAN,

mert örökké bánná és szemrehányásokat tenne önmagának, ha a gyermeke lemaradna erről a nagyszerű alkalomról, hogy költség nélkül az Óhazába mehessen.

A BANYÁSZGYEREKEKNEK

külön díjat is adnak, amit senki más nem nyerhet meg, tehát nem kell versenyezni a nagy magyar kolóniák ifjúságával, hogy a gyermeke díjat nyerhessen.

NEM IS NEHÉZ

a Verhovay Segély Egyletnél a tagszerzés, mert Magyar Amerika tudja, hogy ez a legnagyobb, leggazdagabb és legerősebb magyar intézmény, hogy oda mindenki bizalommal beállhat, hogy ott a biztonságon kívül testvériséget találjanak. Éppen ezért

TÓDUL AZ IFJUSÁG A VERHOVAY TÁBORBA,

ahol nekik külön angol osztályaik vannak, ahol alkalmat adnak nekik a sport gyakorlására, ahol a jó főiskolai tanulóknak ösztöndíjakat adnak, ahol jó társaságot találjanak.

IRASSA BE GYERMEKÉT MÉG MA A VERSENYBE

vagy ha az Ön gyermeke nem akarna Magyarországra menni, akkor segítsék azt, aki az Ön lakhelyéről részt vesz a versenyben s szerezzenek egy-egy tagot mindnyájan.

Írjon erre a címre:

JOSEPH DARAGO

Chief Organizer

756 Sumner Street - Akron, Ohio

Bremen-Europa

7 NAP ALATT MAGYARORSZÁGBA

A bremerhaveni kikötőből, közvetlen a Bremen és Európa hajók mellől gyorsvonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig.

Vagy utazzék a népszerű gyorshajókon:

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND

HAMBURG ~ NEW YORK

Kifutó vasúti összeköttetés Brémából vagy Hamburgból

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

1205 WASHINGTON BLVD., DETROIT, MICH.

KÁROG A VARJU

— Folytatás —

— Lajos beszélt nagysádtokról, — mondta.

— Szóval az ő kedvéért. És maga ilyen áldozatokra képes a barátjáért? Ez szép!

— Dehogy...

— Nehezen birta Lajos rávenni magát, hogy eljöjjön?

— Dehogy! Én már régen ismerem nagysádtokat látásból. És alig vártam, hogy bemutatkozhassam.

— Egyszer majd fogok magától valamit kérdezni, de már most meg kell ígérnie, hogy őszintén fog rá felelni, — szölt Lenke, a következő pillanatban elkomolyodva. És egy csipkészerű selyemzsebkendőt hajtogatott a két keze között, amelyből ibolya-illat áradt ki.

— Miért nem kérdi most?

— Mert még nem vagyunk elég jó barátságban. Még csak pár perce ismerem.

— Nekem úgy tűnik föl, mintha már évek óta ismerném, — mondta Sándor.

— Olyan hosszú volt magának ez az idő, mióta mellettem ül?

— Ó, ne magyarázza félre a szavaimat, nagysád!

— Nézze, ha magának olyan régi ismerősnek tűnök fel, ne nagysádozzon engem. Mondja egyszerűen a nevemet. Vagy talán nem is tudja, ugy-e? Lenkének hívnak...

Ebben a pillanatban Schmied ur megint állához emelte a hegedűt s a zongorista belevágott a billentyűkbe.

A koncert után gyalog mentek haza; a két leány karonfogva, a két fiu jobbról-balról mellettük. Sándor Lenke mellett ment, Lajos Mária mellett.

Mikor már közel voltak a sárga házhoz, Lenke kihúzta a karját a Máriából és előrefutott.

— Jöjjön, — mondta Sándornak, — csengessünk.

Sándor szintén futott és Lenke, mikor becsöngetett a kapunál, szembefordult vele.

— Nézze, — szölt, — nem kell ám okvetlenül koncertbe járni, ha velünk akar találkozni. Itt lakunk, most már tudja, és ha nincs okosabb dolga, jöjjön el valame-lyik délután Lajossal.

— Ha nem leszek alkalmatlan...

Közben Mária is odaért.

Hosszuujju kezét nyújtotta bucsuzóul. Olyan volt, mint a század elejéről való porcellán figuráké, fehér és áttetsző.

Lenke hátramaradt és ő is kezét nyújtotta Sándornak. Az övé forró volt és iz-

mos. És amint ott állt egy pillanatig profilban a sötét kapualja előtt, világos, testhez álló kabátjában, a keble domborodása egy nyári almafa gyümölcsére emlékeztette Sándort.

— A viziontlátásra, — mondta Lenke és a kapu bezárult mögötte.

A gesztenyefák rügyező ágai közt langyos fuvalom szállt keresztül és Sándor arra gondolt, hogy Mária Lajossal utoljára fogott kezét, Lenke pedig vele. A kezén megérezte az ibolya-illatot, amely már megcsapta egyszer a leány közelében.

Lajos az ablakot nézte s amíg a leányok árnyéka meg nem jelent a lebecsított függönyön, nem szölt egy szót sem. Akkor aztán azt mondta:

— Na hát gyerünk mi is! — azzal megindult a gesztenyefák alatt, Sándor pedig mellette.

— Nos? Hogy tetszik? — kérdezte Lajos pár perc múlva.

Sándor a bajuszát ráncigálta.

— Ki? Lenke?

— Dehogy Lenke! Mária!

— Ó Mária? Olyan, mint egy régi szentkép.

— A Grand Duca! Raffael. Lenke kis pisze!

— De kedves.

— Nagyon kedves és bájos. Szinte kár, hogy tul józan. Mulat a férfiakon. Azt hiszem, egy kissé cinikus. Ambár...

— Pajtásnak nagyon kedves lehet.

— Annak igen. Mert őszinte és tud ragaszkodni. És Máriát nagyon szereti.

Budán vacsoráztak a Dunaparton. Gesztenyefák voltak itt is és a pincér hoszszunyaku sötétzöld üveget tett az asztalukra. Késő éjszakáig ültek mellette, egymást dicsérve és magasztalva a költészetet és a művészeteket, meg a Domokos-lányokat.

Sándornak, mikor végre lefeküdt, a Lenke szeliden domborodó keblén járt az esze, pedig a Mária mosolygására akart gondolni.

Ibolya-illatot érzett a kezén még akkor is.

VII. FEJEZET

Az eperfák akkor kezdtek zöldülni a sárga ház udvarán, mikor Sándor legelőször ott járt. Még akkor csak bontogatták a rügyüket. De látott ő az udvaron lombos fákat, éretlen gyümölcseket, hulló, fekete-piros érett gyümölcseket és hulló sárga-piros hervadt levelekkel is, amelyeket megcsipett a késő őszi hóharmat. És látott az

udvaron apró lányomokat, amelyeknek a picisége újra meg újra meglepte, de állott ott később egyedül, amikor nem volt már ott senki, csak a csupasz, lombtalan fák és a hó, a szüzféher tisztá ló, amelyben hiába kutatta tekintete az apró lányomokat. Egyedül volt ott, magában, amint egy ellágyult pillanatában emlékekre vadászva benyitott az elhagyott ház csikorgó kapuján.

Talán elszállott ifjuságáért tért vissza ide akkor, mert emlékezett, hogy mikoriban idejárt, akkor még megvolt ez az ifjuság, meg volt, az övé volt. Jobban, mint azelőtt bármikor. Az ambíciók, az álmok, a komoly törekvések gyönyörű, szerelemmel teli ifjusága!

Talán azt kereste itt azon a téli napon, gondolva, hogy itt hagyta valamire... talán az eperfák alatt a padon? Talán a tornác karossékében, vagy a dobogós szobában, a számolynon, a himzóráma mellett, amelyre szőke fejét lehajtva dolgozott Lenke, mikor legelőször odament. — Vagy talán a zongorán felejtette? a régiesen hosszú, csaknem hegyesre keskenyedő zongorán? amelyek kiváltságosodott sárga billentyűit — egykor a nagymama játszotta rajta a "képeddel alszom el" t — a Mária hosszú, fehér ujjai simogatták.

Vagy talán ott maradt el tőle a sávolys abrosszal leterített kerek ebédlőasztal mellett, ahol annyi jó kávé megivott, mialatt Lenke mellett ült és érezte a hajából kiáradó ibolya-illatot?

Talán ha megégyeszer leülhetne a számolyra és ha még egyszer felolvashatná ott annak az ovális rámból rámosolygó krinolinok fotográfiának a berakott kanapé fölött a Byron Don Juanját, vagy Heine verseit? Hol van a számolý és hova lett a krinolinok fotográfia?

De ez mind későbbi história!

Most, mikor először ment oda, Lajos vezette végig bolthajtásos tornácra s ő nyitotta ki előtte a nappali szobába vezető ajtót, ahol Lenke egy dobogón ült az ablaknál a himzóráma fölé hajolva, Mária pedig a zongora előtt egy hangjegykötetben lapozgatott.

Volt azonban a szobában még valaki és Sándor őt látta meg legelőször, amikor belépett.

A kanapén ült, szemben az ajtóval, a két ablak között és pasziánszot rakott a politurosz asztalon, amelyről félre volt takarítva minden. Fekete főkötős, hajlott orru, kissé görnyedt hátú, okulás és öreg asszonyosság volt, ősz zhajjal és szigorú tekintettel. Ez volt Máli néni.

Sándornak abban a pillanatban, mikor meglátta, úgy rémlett, hogy már találkozott valahol ezzel az öreg asszony-sággal. Ismerősnek tűnt föl előtte nagyon, csak arra nem tudott visszaemlékezni, hogy hol látta. És ekkor hirtelen eszébe jutott a toronyóra és a mutatóján üldögélő vén varju.

— Varju Máli! — mondta magában.

— Szakaszított olyan volt az öreg, mint egy vén fekete varju.

Attól a perctől kezdve sohasem nevezte magában másképp és később Lajos előtt is kikottyantotta ezt a nevet, aki aztán kapott rajta és elmondta a lányoknak.

— Jé! — mondták a lányok, — csakugyan olyan, mint egy varju! Varju Máli. És az öregasszonyt azontul nem emlegette másképp a háta mögött senki, csak Varju Málinak.

Varju Máli felemelkedett a kanapéről és szigoruan nézett Sándorra a pápaszeme fölött.

— Timár Sándor barátom — mondta Lajos és előretolta Sándort, aki odalépett az öreg asszonysághoz és szertartásos, finom meghajlással kezét csókolta neki.

— Ó nagyságáék kegyesek voltak és megengedték, hogy tisztelgetem tehessem!

Varju Máli ránézett előbb Lenkére, azután Máriára.

— Ónagyságáék megengedték? Nna! Hát hozzájuk tetszett jönni vizitbe! Ónagyságáék. Igen. Hát csak tessék jól mulatni.

Még egyszer végigmustrálta kutató tekintettel a pápaszem fölött és apró, szapora léptekkel kiment a szobából. A kártyáit elvitte magával.

Sándor egy kissé megrökönyödött, de mielőtt szólni tudott volna, Lenke megelőzte.

— Isten hozta minálunk! Szép, hogy eljött és még szebb, hogy a nénit nem akarja kihívni párbajra!

— Isten ments!

Mária a kezét nyújtotta.

— Üljön le, Timár és ne gondoljon a néniével. A néni jó asszony, csak egy kicsit zsémbes, mert már öreg. És fél az idegen emberektől. Csupa gyanakvás azokkal szemben, akiket nem ismer.

— Igen, — folytatta Lenke, — nem várta magát, de ha előre megmondtuk volna neki, hogy jönni fog, akkor még izgatottabb lett volna és olyankor aztán még sokkal furcsább.

Mária tünődve mondta:

— Azt hiszem, az volt a baj, hogy Si-

vány mutatta be. A néni nem szereti Si-ványt. Határozottan nem szereti... — Itt elharapta a mondatot és ránézett Lajosra, aki vállat vont és odalépett a zongorához.

— Mit keres?

— Egy Chopint, de már meg is lelttem. Ez az — és a zongorára tette a hangjegyzetet. Lajos leült és félkézzel elkezdte játszani a dallamot.

— Akarja négykézre? — kérdezte. Lenke a himzés fölé hajolva folytatta a munkát.

— Látja, szegény barátom, hiába mondtam tegnap, hogy nem kell koncert-be menni, ha minket akar látni; itt a koncert megint.

— Oh, az ilyen zenét szeretem. Emellett lehet diskurálni.

— Jó, hogy nem hallják! Majd adnának magának! Mit csináltak tegnap este?

— Elmentünk Budára vacsorázni, aztán hazamentünk aludni. Mondja Lenke nagysád, miért nem szereti Máli néni Lajost?

— Ha nem nagysádoz, akkor megmondom.

— Mondja kedves Lenke, miért nem szereti Máli néni Lajost?

— Mert Lajos tulságosan fiatal Máriához. A Máli néni ura vagy husz évvel idősebb volt nála és szerinte ez a helyes korkülönbség.

— Csak nem beszél komolyan?

— Majdnem! Az a baj, hogy Lajos még nem kész ember.

— Hiszen Mária elég fiatal még, hogy várjon. Meg aztán Lajos elég gazdag hivatal nélkül is...

— Igen, csakhogy... Lajosnak az apját sem szereti Máli néni. Ez valami régi história; a részleteket én sem tudom. Maga ismeri Sivány Lászlót?

— A Lajos apját? Nem. Nem ismerem.

— Jé! Kár. Nagyon érdekes, szép ember.

— Hallottam, hogy nagyon elegáns öreg ur...

— Nem öreg ur. Negyvenhét éves; de annyinak sem látszik. De a néni nem szereti. Az ő antipathiái megmagyarázhatatlanok sokszor, de makacsul ragaszkodik hozzájuk. Engem sem szeret különben.

— Ugyan!

— Nem, nem! Én kiütöttem a családból, ahol mindenkinek szép orra volt. Engem talán még Lajosnak is odaadna, mert tudja, hogy én az ördögnek sem kellek.

Ha rólam lenne szó, nem volna olyan válogatos.

(Folytatjuk.)

“American Aid Association”

Válasz Jámor András, Imperial, Pa. bányásznak

Hétből-hétre, újra meg újra kénytelenek vagyunk foglalkozni a gombamódra szaporodó biztosítási társaságokkal, amelyeknek ezidőszent különösen Indiana államban van a hazájuk, de amelyek közül a legtöbben Delaware állam liberális korporációs engedélyét veszik igénybe.

Ezek közt újabban az “American Aid Association” nevű társaság ügynökei járnak szorgalmasan a magyarok közt és “olcsó” biztosítást ajánlva, tagokat toboroznak közöttünk.

Mint hogy a magyarok a társaság kötvényeit nem értik meg, hiába vannak a feltételek pontosan kiírva, baj esetén családodtan tapasztalják, hogy a társaság nem annyit fizet, mint amennyit az ügynökök ígértek.

A hozzánk beküldött “policy” például ezer dollárról van írva és ez az összeg van nagy betűkkel rányomva a kötvény frontjára. És a biztosított magyar nem sejtí, hogy a kötvény első hat hónapjában annak csak 250 dollár az értéke, s hogy az három havonként 75 dollárjával emelkedik azontúl, amíg az ezer dollárt eléri.

Sok más ilyen megszorítás van a kötvényben, amit azon-

ban nem tartunk szükségesnek megírni, mert a magyarok megítélhetik, hogy milyen előnyös ez a kötvény, ha a rajta lévő szabályok “Claim Fund” fejezetének a 8-ik pontját megértik.

Az van ebben a paragrafusban megírva, hogy a “biztosítási alap”-ra az első három havi díjból nem megy semmi, azontul a befizetett összegeknek CSAK A FELE megy erre az alapra.

Ebből fődözik a bejelentett veszteségeket, azoknak a megvizsgálását, az esetleges jogi kiadásokat és ebből az alapról csak annyit fizetnek, amennyi van az alapban. A többivel adósok maradnak.

Vagyis ha a “claim fund” bevételei egy hónapban, mondjuk ötezer dollárra rugnak, a kifizetésre váró biztosítás összege pedig tízezer dollár, akkor mindenki csak a felét kapja a jogos követelésének. Vagy a negyedét, vagy a tizedét, aszerint, hogy mennyi van a “claim fund”-ban, ahová a tagságdíjak, vagy biztosítási illetékeknek csak a felét juttatják.

Hogy mi történik a befizetett pénzek másik felével?

Nem teszik azt sem tartalékra.

Akik ezt a kis biztosítási üzleteskét megszervezték, azok önmagukról alaposan gondoskodtak.

Szervezték egy másik kis társaságot is, amihez azonban semmi köze nincs a biztosított félnek.

Ezt a társaságot elnevezték “American Management Corporation”-nak. És szerződést kötöttek ezzel a kis társasággal (tehát saját magukkal), hogy minden befizetett biztosítási illetéknek a fele az “American Management Corporation” illeti meg, mert “manager” a biztosító társaság.

Más szóval a társaság tulajdonosai ilyen módon veszik el a teljes bevétel FELÉT, amiből aztán az ügyvezetés költségeit fizetik.

Szükséges még többet írunk?

Nincsenek még tisztában az olvasók, hogy érdemes-e biztosítást venni ennél a társaságnál?

Mit szólnának a magyar egyletek tagjai, ha akármelyik országos magyar egyletnél a befizetett tagságdíjnak A FE-LÉT elvennék a tisztviselői fi-

zetésekre meg ügyvezetési költségekre?

Semmit nem szólnának, csak kivennék a tisztviselőket az egyletből, ha esetleg előbb nem vernék össze őket.

Ezek után már talán felesleges újra meg újra ismételnünk, hogy magyar emberek ne menjenek olyan biztosító társasághoz, amelynek a követvényeit nem értik.

Mindenféle biztosítást lehet megkapni minden országos magyar egyletünkknél. Olcsón és száz százaléknál is nagyobb biztonsággal.

Értelmes magyarok vegyenek biztosítást a magyar egyleteknél.

**Buy neckties
with what it saves**

It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, beautifies and protects your teeth. More-over it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—necessities are merely a suggestion. Lambert Pharmaceutical Co.

**LISTERINE
TOOTH PASTE
25¢**

Egy bíró

A bírói tekintély nem valami nagy ebben az országban.

A szövetségi bírókat sokban nézik, mert egész életükre létevének kinevezve, azok nem kénytelenek a választók kegyeit, az alvilág politikai szövetségét keresni, azok tehát függetlenek lehetnek a bírói székekben.

A többi bíró és bíróság azonban alaposan lesüllyedt, mert a politikai szennyes vizei a bírói talárláig is felérnek.

A múlt napokban találkoztunk végre egy bíróval, aki hűségese volt az esküjéhez, akinek a láttán felsóhajtott a polgárság, hogy ilyen bíró kelene mindenfelé az országban.

Pedig az a bíró csak a kötelességét teljesítette, ami azonban ritkaság közöttük.

Danielsville, Ga. városkában egy négyert meg akartak lincselni.

Azzal vádolták — okkal vagy ok nélkül — hogy erőszakot követett el egy fehér nőn, s hogy ezt gyilkossággal tetőzte.

Georgiában sokkal kevesebb ok elég arra, hogy egy négyert meglincseljenek és Danielsville börtönét csakhamar körülvette az a szokásos csöcselék,

amit olyan jól ismernek az Old South-on.

A csöcselék tagjai tessék-lássék kedvéért álarcot viseltek, csupán azért, hogy a sheriffrnek ne kelljen a szemét behunyni, mikor a foglyot a bestiákká vált embereknek kiadja.

Danielsvilleben azonban van egy bíró, egy 74 éves öreg ember, aki a bírói talárt és a bírói esküjét komolyan vette és aki felkelt betegágyáról, hogy a csöcseléknek megálljt kiáltson.

Odaállt közéjük és a börtön ajtaja közé és megmondta a száz főnyi vadállatnak, hogy az álarc alatt is ismeri valamennyit, ahogy a sheriff is nagyon jól tudta, hogy kik viselik az álarcot és hogy vád alá lesz mind helyezve, ha a négyert megölik.

Sőt tovább ment.

Hivatkozva a törvényekre, azonnal feleskette a csöcselék minden tagját deputy sheriffrnek, s ez az eskü kötelességük-ké tette, hogy VIGYÁZZANAK a fogoly épségére.

A rajtacsiptett emberek elszégyelték magukat, felesküdték, mert az elől nem tudták kitérni, és ők vigyáztak a

rendre és a négerre, amíg a milícia megérkezett a városkába.

A négyert valószínűleg ki fogják végezni.

De legalább törvényes uton fosztják meg az élettől és alkalmat adnak neki, hogy a védelmét előadja.

Ha sok ilyen bíró lenne az országban, akkor a tisztesség emberek nem félnének úgy a “törvénytől”, akkor nem félnének a bíróság elé állni.

Jelenleg azonban a gansterek sokkal kevesebb félelmet árulnak el a tárgyaló termekben, mintha oda egy tisztességes embert idéznek.

Danielsville bírója olyan példát mutatott a déli államok sheriffjeinek, meg bíróinak és általában minden hatósági közegeknek, amit érdemes lenne mindenkinek követni.

Az emberek azonban olyan bestiák bizonyos kérdésben, hogy nem is tudnák a legtöbb helyen a példát követni, mert a legtöbb helyen nem is tudnak a dologról.

Ezt az esetet nem tartották érdemesnek a fehér emberek tulajdonában lévő újságok megírni.

EGYLETI KALAUZ

GARY ÉS VIDÉKE MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

Istentisztelet minden hónap harmadik vasárnapján délelőtt 11 órakor
a Gary 11-es plézen a Református Imaházban
Jegyző Bodnár István. Lelkész Gulyás Károly. Gondnok Bényei Lajos
A kiknek lelki kiszolgálása van szükségük, forduljanak a gondnokhoz,
kinek címe: Louis Bényei, Box 503, Thorpe, W. Va.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-ik OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

Elnök Veszprémi Sándor. Ügykezelő pénztárnok Gyöngyösi János, kinek címe: Box 832, Logan, W. Va. Pénztári ellenőr László Ferenc. A beteglátogatás kötelessége az osztály minden tagjának.

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János féle Colonial Hotel tánctermében.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894. január hó 11-én

Székhely: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatt iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. cm shsh jegyző Titka Péter, kinek minden, az egyület érdeklő levél küldendő, címe: Route 1., Corning O. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplővezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szánó János, Porkoláb Sándor, Titka Péter. Beteglátogató Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Duás Péter. Teremőr Lukács András. Együleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 343-ik OSZTÁLYA SOUTH WILLIAMSON, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó 15-ike utáni vasárnapon a színesek iskolájában, New Camp, Ky.

Elnök Hegedűs János, Alelnök Dóka István. Titkár-pénztárnok Dóka András, akinek minden, az egyület érdeklő levél és pénzküldemény küldendő, címe: Box 932, Williamson, W. Va. Jegyző Dudás József. Pénztári ellenőrök: Mayerchak Pál, Dóka Dániel és Ifj. Sítu István. Helybeli beteglátogató Younger György. Vidéki beteglátogató Cseh József.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-ik OSZTÁLYA, GARY, W. VA.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Ügykezelő és kerületi delegátus Magyar József. Pót-ügykezelő és pót-delegátus Róth György. Beteglátogatóra kirendelhető minden tag és zászlótartókat az elnök nevez ki, mikor szükséges.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülesteremben. Ügykezelő címe: Joseph Magyar, Box 348, Gary, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-ik OSZTÁLYA, THORPE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a református templom gyülestermében, Thorpe, W. Va., délután két óra kezdettel.

Elnök Juhász Lajos. Titkár-pénztárnok Kiss András. Számvizsgálók: Szidlóczy József, Bényei Lajos. Kerületi delegátus Bényei Lajos. Pénzek és levelek a titkár-pénztárnokhoz küldendő, kinek címe: Andrew Kiss, Box 23, Thorpe, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-ik OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, a Gyöngyösi János Colonial Halljában.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Kőrös József. Titkár-pénztárnok Vizi János, címe: Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző és ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Veszprémi Dániel és Ifj. Németh József. A fiók delegátusai Vizi János és Veszprémi Dániel. Beteglátogatókat esetről-esetre a titkár-pénztárnok nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-ik OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA. Alakult 1907. Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a

Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagú számvizsgáló bizottság: Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 87-ik OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Elnök Luksa Gábor. Titkár-pénztárnok Németh József, címe: Box 44, Rossmore, W. Va.

Gyűléseit tartja minden negyed-évesben a Gyöngyösi János termében. A beteg tagok látogatására a titkár-pénztárnok nevez ki esetről esetre beteglátogatókat, ami kötelessége a tagságnak.

Pénzküldemények és levelek erre a címre küldendők: Németh József, Box 44, Rossmore, W. Va.

A WILKER-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET Alapított 1892. Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyúri József. Hármas tagu bizottság: Jencsik György, Márton István és Gyúri László.

Minden az együletre vonatkozó felvilágosítással egyetemes szolgálat Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

POCAHONTASI MAGYAR AMERIKAI POLGÁRI KÖR

Gyűléseit tartja a Református Iskola helyiségében.

Célja: A magyarok polgárosítása, a szavazó polgárok egységes eljárása választások alkalmával.

Elnök Lévas János. Alelnök Ifj. Dobos András. Pénzügyi titkár Ifj. Dankó Mihály. Pénztárnok Tátray János. Jegyző Kovács Péter. Ellenőrök: Id. Dankó Mihály, Id. Borbás István és Mihalina Ferenc. Ajtóőrök: Kovács Béla, Varényi Béla és Moszler Imre.

Felvilágosításért forduljon bárki a jegyzőhöz, kinek címe: Kovács Péter, Box 755, Pocahontas, Va.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján este 7 óra kezdettel a Gyöngyösi János Colonial Hotel tánctermében, Loganban s minden gyűlés után a tagság szórakozására jó zene és tánc van.

Elnök Molnár Károly. Titkár Antal János. Pénztárnok Molnár Jánosné. Kérjük a Logan és környéki magyarságot, hogy lépjenek be tagul minél többen a Társaskörbe. Jelentkezni lehet gyűlések alkalmával a gyülesteremben vagy a titkárnál.

POCAHONTAS, VA.

A Verhovay Segély Egylet 23-ik Pocahontasi Osztálya. Alakult 1903. augusztus 5-én. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Református Iskola helyiségében. Elnök: Nagy Gáspár. Alelnök: Id. Kovács Pál. Ügykezelő-titkár: Ifj. Dobos András, kinek címe Box 914, Pocahontas, Va. Pénztári ellenőr Barabás István. Beteglátogatók: Kozma Antal, Erdey József. Ajtóőr: Erdey József. Zászlóvivőket időről időre az elnök nevez ki. Kerületi delegátus: Ifj. Dobos András.

Felkérjük minden magyar és magyar származású amerikai, hogy legyen tagja ezen hatalmas intézménynek.

Ez lett a vége

Ezentul sokkal kevesebbet fogunk hallani az ugynevezett "brain trust"-ról, arról a csoport komoly tudósokról, akik három év óta a kormányt szolgálják.

Megszűnnek a durva tréfák, az ostoba szirkálások és a politikuskok meg a tőkét szolgáló újságírók nem fogják a csizmájukat naponta a náluknál mérhetetlenül különb és okosabb emberekbe törülni.

Mikor Roosevelt a kormányt átvette, forradalmat csinált az országban. Nem azzal, hogy az NRA-t megcsinálta, nem azzal, hogy a tőkét IS meg akarta adózni, s még csak azzal sem, hogy a munkások szervezkedési jogát hangoztatta.

Az volt az igazi forradalom, hogy eszes embereket, művelt tudósokat hívott meg a nemzet szolgálatára. Tanárokat, akik tudvalevőleg nem törődnek sem a közvéleménnyel, sem a nagytőkések akarataival, akik egyszerű dolgokat akarnak csinálni.

A politikuskok fogcsikorgatva látták, hogy nem azokat nevezik bele a fontos állásokba, akiket ők ajánlanak, mert jó korteseknek bizonyultak és a nagytőke átkozódva tapasztalta, hogy az általa ajánlott urakat szintén mellőzik.

Jötték a Moley-k, a Tugwellek, az Ickesek meg a többiek, s ez volt az igazi forradalom, az okozta az igazi fordulást az országban.

Ez volt Rooseveltnek az a legnagyobb bűne, amit nem bocsájtott meg neki sem a nagytőke, sem a saját pártjában a politikus és természetes, hogy ezen a ponton kezdtek ki először.

Ezeket a nagyszerű és szelény embereket elnevezték "brain-trust"-nak (agytruszt) és minden mosdatlan száju senkiházi őket marta, őket falta, valamennyien őket okozták minden bajt, ami rászakadt a ragadozó tőkés osztályra.

Néhányat ki is martak a kor many szolgálatából, mert ezek az emberek bírnak azzal a hibával, hogy őszintén beszélnek, és néha elszólták magukat, hogy mit szándékoznak csinálni.

A legtöbbje azonban ma is Roosevelt mellett van és ők csinálják azokat a nagy terveket, amelyek csak a novemberi választás után fognak igazán kibontakozni.

És amelyek egész más irányba fogják a nemzet életét telerelni.

Természetes, hogy a republikánus ellenzék használta ki a legjobban ezeket az embereket a kormányban való jelenlétét igazgatásra.

Nap-nap után gunyolták őket, hogy szobatudósok, hogy nem értenek a "praktikus" élethez.

Megszólt minden megdadt fejű "üzletember", aki össze harcolt magának egy kis vagyon és természetesen azt hitte, hogy ő a legokosabb ember a világon.

És megszólt minden nagyobb crook, az ugynevezett "iparkapitányok" közül, akik azt képzelik millióik birtokában, hogy észre is csak nekik adott patentot az uristen.

És azok a milliomas, meg milliárdos "iparkapitányok", akik a depresszió poklát rázudították butaságukkal, kapzsiságukkal, aljasságukkal a világra, akik három éve reszketve bujtak meg Roosevelt mögé, hogy a fejüket le ne vágják, lenézéssel, megvetéssel gunyolódtak. Valóságos veszszőfutást rendeztek azokkal a tudósokkal, akik elég buták voltak, hogy szegény emberek maradjanak, míg az "iparkapi-

tányok" felhagostkodták maguknak az egész országot.

Mindez nem riasztotta el a brain trustot a helyéről.

És kéréshetetlen gyorsasággal jöttek azok a törvények, amelyek még csak egy hajszályit vesznek el a nagytőke kiváltságából, de amelyek biztos előhírnökei az eljövendő új rendnek, az eljövendő új dealnek.

Most aztán felébredt a nagytőke és felébredt az ellenzék.

A republikánusberkek egyszerre elhallgattak, vagy nagyon halkan suttogtak a brain trustról, amíg a mult napokban kipattant a nagy titok, hogy ők is szerveztek maguknak egy brain trustot.

Ők is szerződtek egy csomó olyan tudóst, akik hajlandók a tudományukat a tőkének bérbe adni és ezekre bízták, hogy a kormány elleni hadjárat anyagát tudományos alapon össze szedjék.

Még azt is kilátásba helyezték nekik és az országnak, hogy ha a kormányt megkaparíthatják, ott is helye lesz tovább is az agyvelőnek.

Tehát a republikánus párt is helyet akar adni ezentul a kormányon olyan embereknek is, akik tudnak gondolkodni. Valóban mozog ez a föld, hogy idáig eljutottunk.

Hogy a Du Pontok, a Rasbók, meg a többi hog-ok nem hiszik már önmagukról, hogy ők mindent jobban tudnak és hajlandók az agyvelővel is szóba állni.

Hogy a republikánusok öreg grafterjei most már nemcsak a Fall-ok, a Daugherty-k meg a többi öreg olajtolvajok kormányát ígéri a nemzetnek, hanem engednek a fiatal és tisztességes republikánusok nyomásának és hajlandók az éssznek is helyet biztosítani ott, ahol a nemzet sorsát intézik.

Sokan azt írják és azt mondják, hogy a republikánus párt csődjét jelenti ez az ujjítás, mert beismerik, hogy kénytelenek a demokratákat utánozni.

Ez csalódás. Az ujjítás a republikánus

párt reformját és megújodását jelentheti, még akkor is, ha nem meggyőződésből, hanem a magas zsoldért szolgálják a tudósok a nagytőke pártját.

Mert mindenképpen csak használhat annak a tábornak is, hogy végre ott is szabad lesz azoknak is beszélni, akiknek eszük van, s akik nem a zsebükben lévő milliók jogán próbálják a nemzet sorsát intézni.

Az agytrusztot nem fogják többé támadni és ha az új deal megbukna, ha Roosevelt eltávozna az ország éléről, már ezér is érdemes volt négy éven át a fehér házban tartani, mert rászoktatta a politikuskokat, hogy az okos emberek is szükséges meghallgatni.

Mint hogy Roosevelt valószínűleg további négy éven át lesz a fehér ház lakója, elképzelhetjük, hogy négy év múlva a republikánus pártban IS az okos emberek fognak dominálni.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 30 ÉVES JUBILEUMA

Csak a mult héten olvastuk a Munkás Betegsegélyző Szövetség jubileumának a részleteit s csak a napokban kaptuk meg azt a szép emlékkönyvet, amit a jubileumra kiadtak.

Az ünnepet East Pittsburghban, az egylet székhelyén tartották, ahol aznap az egész város zsufolva volt magyarral s természetse, hogy az kitünően sikerült.

De az ünnepek egész sorozata folyik országsszerte, mert a testület lojális osztályai mind azon vannak, hogy a 30 éves jubileumot megünnepejék és hogy ezek az ünnepek egyszersmint agitációs gyűlések is legyenek, amelyeken az egylet további fejlesztését megbeszéljük.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség megérdemelt fejlődése gyors léptekkel halad előre és a jelenlegi vezetés agitása nyomán a testület most indul igazán virágzásnak.

SZT. IMRE RÓM. KATH. MAGYAR HITKÖZSÉG CONNELLSVILLE, PA.

Plébános: SZABÓ NÁNDOR / P. O. Box 496, Conneltsville, Pa. — Telefon 98. — Conneltsville, Pa.

MAJUS HAVI ISTENTISZTELETEINK SORRENDJE:

I. Vasárnap, május hó 3-án:

Reggel 9 órakor, Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor, Conneltsvillen szent nagymise
Délután 3-ór Masontownban litánia és szent beszéd.

II. Vasárnap, május 10-én, Brownsville 25 éves jubileuma:

Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor, Brownsvillen szent nagymise és jubileum, offera, magyar és angol szent beszéd.
Utána ünnepi ebéd az Elks Hallban.

III. Vasárnap, május hó 17-én:

Reggel 9 órakor, Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor, Conneltsvillen nagymise
Délután 3 órakor Masontownban litánia és szent beszéd.

Urunk Mennybemenetele, május 21-én, csütörtökön:

Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise.
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise.

IV. Vasárnap, május 24-én:

Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise,
Délelőtt 11 órakor, Daisytownban nagymise,
Délután 1 órakor Brownsvillen litánia és szent beszéd és gyűlés.

V. Vasárnap, máj. 31, Pünkösd. Ünnepi ebéd Conneltsvillen:

Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise.
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen szent nagymise, ke-resztcsókolás és offera, — utána ünnepi ebéd a templom basementjében.

Pünkösd, Hétfő, június 1-én:

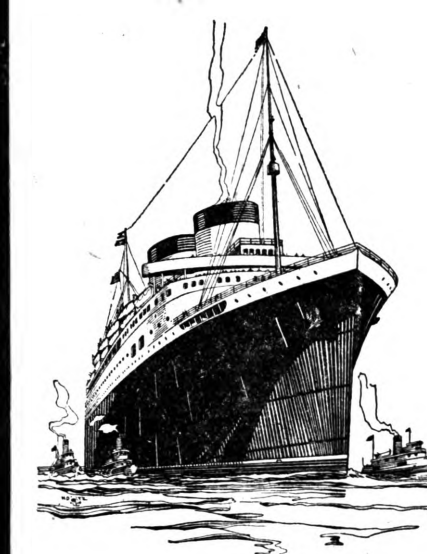
Délután 11 órakor Brownsvillen szent nagymise, ke-resztcsókolás és offera.

Egész május hónapban minden pénteken este 7 órakor májusi ájtatosság és szent beszéd Conneltsvillen.

A szombati esküvőket senki ne kérje, mert szigoruan tilos!

Az amerikai magyar második generáció

NAGY TÁRSASUTAZÁSA — MAGYARORSZÁGBA

Személyes vezetés és felügyelet alatt a gyönyörűen felszerelt és modern

GEORGIC

gőzösön a

VERHOVAY

Segély Egylet fővédnöksége alatt, a Magyarok Világkongresszusa rendezésében

• INDULÁS NEW YORKBÓL JULIUS 11-ÉN

Harmadik osztály New Yorktól Budapestig és vissza Havren át

\$203
(adó külön)

Forduljon ügynökhöz vagy írjon magyarul ide:

CUNARD WHITE STAR LINE

25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
1243 WASHINGTON BLVD., DETROIT, MICH.

A "Georgic" utasainak nem kell magyar vizum, ha amerikai utlevéllel utaznak

MAGYAR EV. REFORMÁTUS EGYHÁZ

— UTÁZÓ LELKÉSZI KÖRZET. —
KÖZPONT: MORGANTOWN, W. VA.

Lelkész: BORSOS ISTVÁN. 537 Richwood Avenue. Morgantown, W. Va.
Gondnok: Gyurkó Gábor. Star City, W. Va.

ISTENI TISZTELETEK SORRENDJE 1936-BAN:
Minden hónap 1-ső vasárnapján, délelőtt 10-kor, Morgantown, W. Va.: RFD No. 3., az Evansdalei, Star City Roadon lévő magyar református templomban, előtte: vasárnapi iskola.

A "sátoros" ünnepeken urvacsora osztás ugyanitt.

Minden hónap 2-ik vasárnap, d. e. 10-kor, Sabraton, W. Va. a Public Schoolban. — 11-től Ker. Ifjak Köre.

Minden hónap 3-ik vasárnap, Clarksburg, W. Va. és környéke bányatelepein, a meghívás sorrendjében, mindenütt az állami iskolákban. — Urvacsora osztás évenként egy-egy bányatelepen egyszer.

Minden hónap 4-ik vasárnapján, Osage, W. Va. a Public Schoolban, délelőtt 10 órától. Utána 11-től vasárnapi iskola.

Az ötödik vasárnapon, (amely hóban 5 vasárnap van), Fairmont, W. Va. és vidéke bányatelepein, a meghívások sorrendjében, délelőtt Montana, W. Va., a Union Church-ben, d. u. Brady, W. Va., az állami iskolában.

Nyári magyar iskola: Evansdale, W. Va., — Morgantown, W. Va. és Sabraton, W. Va.

Hétköznapi magyar tanítás: délután fél 4-től, azokon a helyeken, hol a szülők a tanító utiköltségét megfizetik.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

POCAHONTAS, VA.

Lelkész: B. BERTÓK
P. O. Box 425

Istentisztelet minden vasárnap délelőtt fél 11 órakor. Előtte fél 10 órakor vasárnapi iskola.

A Pocahontasi Lorántffy Zsuzsanna Nőegylet gyűlése minden hó első szerdáján este az iskolahelyiségben.

MI LESZ A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉGGEL?

(Polytatás a 2-ik oldalról)

gyarapodnak, a Bridgeporti Szövetség a legnagyobb erőfeszítések, a leglazább orvosi vizsgálat, az orvos véleményével való szembehelyezkedés dacára sem tudott eddig olyan mértékben fejlődni, amilyeneket megkövetelnének az eddig tett kísérletek.

pedig kellő őszinteséggel — erről a súlyos kérdéssről.

Lapunk legközelebbi számában rámutatunk azokra a súlyos hibákra, amelyek következtében és esetleges fenntartásával minden változtatás és minden üzleti reform dacára is képtelen lenne a tesület tovább fejlődni.

NAPTART

Az egyletek vezetésébe, azok belső ügyeibe mi konvenciók közt beleszólni nem szoktunk, hacsak annak égető szüksége nem áll fenn, de a konvenciók előtt kötelességünknek ismerjük, hogy beszéljünk — még

NAPTART rendeljen most. Szívesen elküldjük a naptárt az óházába is, ugyancsak 25 cent postaköltségért, ha előfizetőink a hazai pontos címet megadják.

HA A CÍME VÁLTOZIK

Aki költözik és a címét változtatja, legyen szives ezt a szelvényt kivágni s azon tudatni a címváltozást.

Név _____

UJ címe: Utca és házszám, vagy post office box _____

Város vagy pléz neve _____

Régi cím (város vagy pléz neve) _____

AZ ÖSSZES AMERIKAI MAGYARSÁGHOZ

Különösen az országos egyletekhez, minden egyház, egyesület, klubok nagybizottságok és rendezettebb anyagi viszonyban lévő magyar testvéreinkhez.

Tisztelet magyar testvérek. Nehezen szántuk rá magunkat ugyan, de a nyomor kényszerít és miután más honnan már nem várhatunk segítséget, így ti hozzátok fordulunk és reméljük, hogy nemes lelketek átérti milyen a mi helyzetünk és a mai viszonyokban talán még kilátás sincs sorsunk jobbrafordulásának. Mi, akik ezen elemi csapás áldozatai vagyunk, többé kevésbé elvesztettük összes életünkben megszerzett ingó és ingatlanainkat.

Nincs bízalom arra, hogy vissza tudnánk állítani amink volt. De bárcsak annyi volna, hogy bár részben tudnánk elviselhetőbbé tenni nyomorúságos helyzetünket. Sokunk munkánélkül vagyunk és kinek van is munkája, csak annyit keres, hogy szükösen az élelemre telik. A megbetegedések napirenden vannak.

Az árvíz után maradt egészségtelen lakásban majdnem elviselhetetlen a levegő. Állami vagy más segély nincs, mint annak idején a Vörös Kereszt valami kevés élelmet és ruhát osztott ki. Tehát, ezután fordulunk tihozzátok. Segítsetek, tehetségetekhez képest. Legalább annyit, hogy elviselhetőbb legyen helyzetünk.

Hisz már nem bírjuk. Talán nem is fogjuk tudni pótolni a veszteségeinket. Kegyes, adakozóknak ez uton mondunk előre is köszönetet. Minden adományt hirlapilag nyugtázzunk. A segély bizottság teljesen díjtalanul, önzetlenül végzi a segély munkát. Minden adományt a pénztárnok címére kérünk.

Id. ANTAL GYÖRGY, pénztárnok,
19 S. Zane Highway Martinsferry, Ohio.

Elnök: Fazekas Mihály; pénztári ellenőrök: Mrs. Bartók, Mrs. Szabics, Mrs. Sebestyén, Mrs. Murányi, Murányi József, Szabics Mihály és Botos Imre.

Pusztay Miklós, jegyző,
P. O. Box 182, Martinsferry, Ohio.

NEM LESZ JÓ VÉGE A POLITIKÁNAK

West Virginiában a UMWA-ban átvette a demokrata párt az uralmat

West Virginiában, Van Bittner teljesen átszolgáltatta a UMWA szervezetet a demokrata pártnak, ami ugyan jár pillanatnyi előnnyel, de amit később keservesen bánhatnak meg a bányászok.

A UMWA ma annyira egyet jelent abban az államban a demokrata párt gyezetével, hogy ha esetleg valamikor a republikánus párt veszi az államban magához az uralmat, a szervezetet is el fogják tapasztalni.

Mi nem állítjuk, hogy a bányászoknak nem kell részt venni a politikában, sőt mi magunk ösztökljük őket arra a legrégibben és a legjobban.

De a szervezetnek és a szervezet vezetőinek az lenne a dolguk, hogy egyes jelölteket és egyes program pontokat támogatassanak, ha azt szükségesnek látják, akár demokrata, akár republikánus jelölt akar jót a munkásnak.

Időről-időre kellene a munkásoknak mindig megszabni, hogy miféle programot és a jelölteket közül kiket támogatnak, de nem lenne szabad a szervezetet örökre egy párthoz lekötöni.

Ez a tulságos nagy szeretkezés most sok előnyt jelent Bittnernek, aki valóságos kisisten az államban, de elképzelhetik a bányászok, hogy ha még egyszer a republikánusok jönnek a hatalomra, mit fognak a demokratává vedlett szervezettel csinálni.

Lokálokban követelni kell, hogy a UMWA támogassa Rooseveltet és azokat a szenátorokat és congressmeneket, a kik támogatni ígérnek a munkások programját, akármelyik párthoz tartoznak. Ugyanezt kell tenni minden államban.

De ez nem jelenti azt, hogy egy-egy államban a UMWA-t szőröstől-bőröstől el kell adni akár az egyik, akár a másik politikai párt gyezetének, már pedig Van Bittner West Virginiában ezt tette és ezt teszi jelenleg még nagyobb mértékben.

A világon semmi nem állandó, de legkevésbé a politikában, ahol a hadiszerencse gyakran szokott változni és ha a UMWA tagjai nem választják el a szervezetet valamelyik politikai párttól, roppant szomorú következményei lesznek a dolognak.

KELET OHIOI VERHOVAYSTÁK

Legyünk rajta, hogy Nagy Margit St. Clairsvillei pályázo a haza-utazást megnyerje. - Akinek közelebbi rokona nem pályázik, segítse ezt a derék kislányt a munkában. - Mutassuk meg, hogy Kelet Ohio Verhovaystái kiállnak a gátra

Ha Kelet Ohio magyar bányászai úgy akarják és hogyan akarnak, akkor azt a szépvideket képviselni fogja egy amerikai magyar hajtás az óházában, mikor a Verhovayak küldöttsége megérkezik Budapestre júliusban.

Nagy Margit, Nagy Pál és neje fiatal leánya hozzálátott a munkához, nemcsak részt vesz, de olyan erővel dolgozik is a versenyben, hogy minden jóakaratu magyar ember támogatását megérdemli.

Akinek közelebbi hozzátartozója pályázik, az természetesen a maga rokonát fogja támogatni, de akinek közelebbi hozzátartozója nem pályázik, az legyen szíves Nagy Margit javára tagokat ajánlani most a Verhovay Segély Egyletnek. A szénmezők többi magyar körzetében erősen dolgoznak az érdemes fiatalok és szegény lenne, ha a leghíresebb és legrégibb magyar szénvidék nem lenne a pályanyertesek közt képviselve.

Maynard, Barton, Crescent, Rayland, Dillonvale már akkor magyar vidékek voltak, amikor a Congo vidéken kívül alig ismertek magyarul a szénmezőket, meg kell hát mutatni, hogy onnan is megy valaki az óházába.

A Verhovaysták álljanak a gátra, dolgozzanak egyetükért és legyenek rajta, hogy ezt a Kelet Ohio szénmezőin született magyar lányt elküldjék az óházába.

A Nagy családnak ötven éve mindenki jóbarátja azon a vidéken, fogjon hát össze mindenki, hogy a pár éve elhunyt és mindenki által szeretett "Nagy Bácsi" unokáját nemmes törekvésében segítsék.

Azon a vidéken van Szilágyi Bertalan a Verhovay Segély Egylet agilis szervezője s ahol a tagok szükségét érzérik, Szilágyi bizonyosan készséggel jelenik meg, hogy a törekvő tagok segítségére siessen.

Hisszük, hogy Kelet Ohio híres régi bányatelepei nem maradnak le a versenyben.

MAGYAR BÍRÓ LOGANNAK

Tábory Oscar, logani magyar ügyvéd, aki a sok közikvánalmaknak engedve, jelenleg a Justice of Peace tisztségére pályázik, a következő két hétben személyesen is részt vesz majd az előválasztások mozgalmában.

Tábory ügyvéd jelölése a logani kerület republikánus szavazóitól függ és az előválasztás május 12-én lesz megtartva. Logan kerületébe tartoznak a következő bányatelepek és azok területei: Sarah Ann-tól kezdve, Stirrat, Barnabas, Omar, Switzer, Micco, Rossmore, Monaville, Wilkinton, Cherry Tree, Holden 1, 7 & 8, 14, 20, és 21 bányatelepek, Verdunville, Mudfork, Henlawson, Peach Creek, Logan városa, Dehue, Yolin, Macbeth, Ethel, Sharples, Clothier, Monclo és a közbenes telepek.

Nemcsak a logani kerület, hanem az egész Logan megye amerikai polgársága között nagy meglepetést keltett Tábory ügyvéd kijelentése, hogy erre a tisztségre pályázik.

Tábory ügyvéd 15-ik éve

hogy Logant ismeri el otthonának. Loganba való telepedésével Tábory ügyvéd és családja az első naptól fogva mindég megtartotta magyar egyéniségét, dacára annak, hogy a legelőkelőbb polgári, kereskedelmi és más egyesületek tagjává lett megválasztva.

Az egész megye elismerően nyilatkozik róla és a családjáról és kitartó, szorgalmas munkájával az egész megye amerikai lakossága előtt nagy tiszteletnek örvend.

Ügyvédi képzettsége és gyakorlatja az egész megye polgárságának hangulatát Tábory ügyvéd javára hangolják és ha a megye magyarsága minden igyekezetét odaírányítja, hogy Tábory jelöléséhez hozzájárulnak, akkor a bevándorlók minden kétséget kizárólag letesznek az alapkövet egy jobb és hathatósabb jövőnek; és az amerikai részéről győzelem révén kioroszakolt közmegecsülésnek, amikor a bevándorlóhoz nemcsak választások alkalmával jönnek majd, hanem elismerik a bevándorlók jogát és egyenértékűt évente 365 napon keresztül.

JUNIUS HARMADIKÁN INDUL PEDLOW KAPITÁNY UJABB SZERETET-HAJÓJA

A clevelandi, chicagói és detroiti gyűjtőállomások május 29-ig, a new yorki főraktár június 2-ig veszik fel a szeretet-csomagokat. - A régi szállítási díjak érvényben maradnak

Magyarországon ezer és ezer család arra kérte Pedlow kapitány budapesti irodáját, hogy még a nyár előtt indítson újabb szeretethajót Magyarországra fel. Az amerikai magyarok köréből is napról-napra érdeklődnek a lapok szerkesztőseiben, Pedlow kapitány gyűjtőállomásain és new yorki főirodájában, hogy mikor indul a legközelebbi szeretethajó. A Pedlow-Brack féle szeretet-akció — ezekből az érdeklődésekből is látható — hogy milyen hézagpótló intézménynek fejlődött ki mintaszerű szervezetségével, amely a legpontosabban s a leggyorsabban felel meg feladatának.

A Pedlow akciók vezetősége ezután is bejelenti, hogy a legközelebbi szeretethajó — amely

után egész késő ősziig nem lesz szeretetakció — június 3-án indul el New Yorkból.

Az újabb szeretetakcióval menő csomagokért a legutóbbi olcsó árakat kell fizetni, vagyis husz fontig mindössze két dollár ötven centbe kerül a csomagok szállítási díja, amiben már benne van a 25 dolláros biztosítás is. Husz fontál nagyobb csomagokért fontonként tíz centet kell fizetni.

A clevelandi, detroiti és chicagói gyűjtőállomásokról a New Yorkba való szállítási díj 30 fontig 75 cent, 30 fonton felül bármilyen nagy csomagért csak 1 dollár. A new yorki főraktár címe: Capt. James G. Pedlow, 1220 Second Ave.

A NEDVESSÉG SZABÁLYOZÁS FONTOS TÉNYEZŐ A KÖNNYŰ SZÍVÁSNÁL

Az ipari meleg szabályozás az utóbbi években nagy mértékben terjedt, mert tudományos kutatás megállapította, hogy a nedvesség és hőmérséklet szabályozása nagyon értékes bizonyos gyártási eljárások szabályozásánál és a gyártott termékek védelménél.

A Lucky Strike cigaretták gyártása érdekes példáját adja a meleg szabályozás ipari alkalmazásának. A Lucky Strike tudományos kutató osztálya azt találta, hogy a cigaretták gyártásnak legfontosabb tényezője, magán a dohányon kívül, a nedvesség szabályozása.

Befolyásának tulajdonítható az, hogy egyforma cigarettákat tudunk készíteni, ellenőrizni az égést, és szabályozni a füst minőségét. A tulok nedvesség útjában áll a kellő égésnek és a cigaretták füstöt iztelenné teszi. Elégtelen nedvesség lehetővé teszi a száraz, poros cigaretták füstnek, hogy a dohányos érzékeny nyálkahártyáival jusson érintkezésbe.

A nedvesség szabályozás nagy fontossága következtében a Lucky Strike tudományos kutató osztálya, egy tudományos pontossági műszer készítővel egyetértésben egy módszert fejlesztett ki, amelylyel a nedvességet a gyártás alatt azonnal és pontosan le lehet mérni. A Lucky Strike cigaretták készítői uttörők voltak ennek a kifejlesztésénél, ami a Lucky Strike eljárásnak egy lényeges része.

A Lucky Strike készítői még ennél is tovább mennek. Gyártási helyiségeik teljes meleg szabályozási készülékekkel vannak felszerelve. A Luckiest tökéletes és tudományos meleg szabályozással ellátott gyárában gyártják és csomagolják.

A nedvesség szabályozás csak egyike az alapvető javításoknak, amelyek a Luckiest könnyű szívássá teszik gazdag, teljesen érett dohányokból. Ezek az alapvető javítások magukban foglalják a legfinomabb dohányok középleveleinek használatát, a válogatott dohányminták elemzését a vásárlás előtt, a kellő érlelet, tudományos keverést, magasabb hőkezelést és a gyártmányok a szabályozott egyformaságát. Azután a Luckies kevésbé savas is. A legújabb vegyi próbák azt mutatják, hogy más népszerű fajták a savasság túltengése a Lucky Strike-al szemben 53 tól 100 százalékgig terjed.

(H.)

JAPÁN ÉS A SOVJET

ujra és nyilvánosan biztosították egymást, hogy háborút nem terveznek, de ezek a kölcsönös megnyugtatók most már erősen gyanusak és Ázsiában, valamint a nagyhatalmak külügyminisiteriumában azt hiszik, hogy az orosz-japán háború kitörése nem is kétséges, legfeljebb arról van szó, hogy egy vagy két évig fog-e az incidensek sorozata húzódni, mielőtt a két ázsiai nagyhatalom megütközik egymással.

HIRDESSEN LAPUNKBAN

NYUGTÁZÁSOK

A mult hét folyamán a következő testvérek küldtek pénzt az újságra:

Evans Sándor, Tarrytown; Blizman Imre, Daisytown; Köteles Ferenc, Hostetter; Dóra Nándor, St. Louis; Tódor Mihály, South Bend; Mrs. John Margóczy, Lundale; M. Vranes, Rosemont; Nagy Sándor, Farmington; Tárkányi István, Logan; Birinyi János, Wilkinton; Tóth János, Pittsburgh.

Hálás köszönet, testvérek.

KEMÉNSZÉN BANYÁSZOK

A mult év folyamán száz-ezer és 359 ember dolgozott összesen a keményszén bányákban, akik ötvenegy és egy ¼ millió tonna szén bányásztak.

Az első kerületben 58,233 ember dolgozott, a 9-ik kerületben 24,739 és a hetedik kerületben 17,567 bányász kapott alkalmazást.

—O—

MULATSÁGOK NAPTÁRA

A Verhovay Segély Egylet 248-ik fiókja, a Bridgeportli Szövetség 373-ik fiókja, a Munkás Betegsegélyző Szövetség 87-ik fiókja és a Logan és Vidéke Magyar 8Társaskör 1936 május 30-án, szombat este nagyszabású közös Pünkösdi Bált rendeznek Loganban a Gyöngyösi János Colonial Hotel tánctermében, melyre Logan és vidéke magyarságát ezután is tisztelettel meghívja a Rendezőség. A zenét egy elsőrendű zenekar fogja szolgáltatni Steve Lapaci primás vezetésével. Belépti díj férfiaknak 85c, nőknek 35c. — Hűsítő italok és ételekről gondoskodva van. A mulatság kezdete este 6 órakor, vége — reggel.

A Verhovay Segély Egylet 248. 350. és 354. fiókjai az Egylet ötven éves jubileuma alkalmából 1936 május 16-án szombaton este Loganban a Colonial Hotel tánctermében színelőadással egybekötött mulatságot rendeznek, melyre egy helybeli, mint a környékbeli magyarokat szeretettel meghívják és elvárják. — Szinre kerül Tarnóczy Árpád gyönyörű három felvonásos színműve: A Nagy Örökség. Nagyszerű zene. Kitűnő ételek és italok. — Belépti díj nőknek 35c, férfiaknak \$1.00, gyermekeknek 10c. — Az előadás pontosan este 6 órakor kezdődik.

KIS HIRDETÉSEK

ELADÓ FARMOK

ELADOM egészben vagy félben 115 akeros kitűnő farmomat, amely különösen állattenyésztésre kiválóan alkalmas. A farmon van szén, gáz és olaj. Három bánya közül egyik sincs tíz percnire a farmomhoz. Ára épületekkel és felszereléssel 3,500 dollár. A gyermekeim eltávoztak, azért nem bírok egyedül a farmommal. — Mike Vranes, Box 3, Rosemont, W. Va.

HÁZASSÁG

FELESÉGET és két gyermekemnek anyát keresek. Huszonnyolc és 38 év közötti rendes, tisztességes nő ismeretséget szeretném, akinek bányatelepen jó otthon és békés, nyugodt életet biztosítanék. En 39 éves bányász vagyok. Leveleket erre a címre kérek: "Özvegy bányász" care-of Magyar Bányászlap, 8502 West Jefferson Avenue, Detroit, Michigan.

ÜZENETEK

Tódor Miklós. Hálás köszönet és szíves üdvözlét. Minden utasítás szerint el lett intézve.

Blizman Imre. ...Köszönet, testvér.

Köteles Ferenc. Ismerjük a mai helyzetet, testvér. Hálás köszönet.

Chiszár István. Köszönet, elküldtük.

Lassu Ferenc. Elintéztük. — Szíves üdvözlét.

Mindenkinek, Mindenhol. — A hátralékosak legyenek szívesek fizetni.

Fodor Sándor, Beauty. Megkaptuk, hálás köszönet és szíves üdvözlét.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kias Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow Brook, W. Va. Kish András, Brady, Booth, Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.

Kocsal György, Chattaroy, W. Va. Kreizler István, Morgantown és vidéke.

Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Garth, Thorps, W. Va.

Magyar András, Skelton, W. Va. Margóczy Imre, Lundale, W. Va. Molzer János, McMechen, W. Va. Opozki György, Lobata, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Sikku István, Williamson, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Szanyi János, Brownsville, Pa. Julius Bakos, La Zelle, Pa. Barczai János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Pa. Glo, Pa.

Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Reznaykai József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Clune, Pa. Csatary Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Géczy Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Iti. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Bertalan, Richesville, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Kelsor, Pa. Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Windber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szivárvány Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Adena, Ohio. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke. Kovács János, St. Clairsville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Glouster, O. Rezes János, Corning, O. Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.

Rimár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árvai András, Zelgler, Ill. Fűrjes Ágoston, Orient, Ill. Gáll Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Vernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabal János, Majestic, Ky. Tárkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J. Dzsapán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tódor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Dobos András, Pocahontas, Va.

MICHIGAN

Trimal József, Detroit Mich.

GYÁSZJELENTÉS

Szívünkben mély gyásszal értesítjük kedves rokonainkat és ismerőseinket, egy szeretett férj és gondos apa haláláról!

MARGÓCZI IMRE

született 1896 november hó 13-án, meghalt 1936 április hó 18-án.
Legyen álma csendes!

Gyászolják: felesége, született Hajas Mária, gyermekei: Imre és Pál; nevelt gyermekei: János, Sándor és Ferenc; testvérei: Margóczy István, özvegy Margóczy Pálné és gyermekei: Pál és Imre és az óházában élő Margóczy András és családja; Margóczy Erzsébet, férj. Nagy Andrásné; sógorai az óházában élő Hajas István és neje és fia Imre Amerikában; Hajas István és családja, Bene Mihály keresztyermek: Hudak Olga, Marie és Vilma, Aranka; keresztkomái: Kuhn Mihály és családja; Mickó György és neje, Hudak József és családja; Kiss Árpád és neje; barátai: Kovács András és családja, Bella Kálmán és családja, Gusztly Filipp és családja, Váraljai András, J. Soltész és családja, Jenkő József és családja, Veszprémi Ferenc és családja, Kiba István és családja, Bohányi László és családja, Ladányi Ferenc és családja, Kondor Sándorné, özvegy Buday Mihályné, Yelenikné, Afanázsiné, Varga Gusztly, Gyöngyösi János, Kerék József, Tóth István, Juhász Péter, Szőke János, Kruzsai Mihály és számos ismerős.

A temetést a Logan, W. Va.-i református lelkes végezte. Köszönet helyszíne a koporsójára: özvegy és gyermekei, Hudak József és családja, Mickó György és neje, Kiss Árpád és neje, Frank Smith, Kovács András és családja, Condor Sándorné, a Református Szövetség nevében és U. M. W. itteni osztálya, a temetésrendező: Mr. Gilman, melyért ezután mondunk hálás köszönetet, úgy én, mint gyermekeim!

ÖZV. MARGÓCZI IMRÉNÉ.